

OP-Rahastojen rahastoesite

14.12.2018

Tämä rahastoesite on OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen rahastoesite. Rahastoesitettä täydentävät rahastojen yleiset ja rahastokohtaiset säännöt. Kaikista OP-Rahastoyhtiön hallinnoimista rahastoista julkaistaan lisäksi avaintietoesite. Sijoittajaa kehoitetaan tutustumaan ennen sijoituspäätöksen tekemistä tähän rahastoesitteeseen, sijoitusrahaston sääntöihin ja avaintietoesitteeseen.

Sisällysluettelo

1	Sijoitusrahastotoiminnan yleiskuvaus	3	12	Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	9
2	OP-Rahastoyhtiö Oy	3	12.1	Tuoton vaihtelevuus tai volatilitteetti	9
3	Säilytysyhteisöt	4	12.2	Active Share	9
3.1	Säilytysyhteisön tehtävät ja sijoittajan oikeudet	4	12.3	Aktiiviriski / Tracking Error, %	9
4	Rahasto-osuuksien merkintä ja lunastus	4	12.4	Sharpen luku	9
4.1	Rahastojen kasvu- ja tuotto-osuudet sekä tuotonmaksu	4	12.5	Salkun kiertonopeus, %	9
4.2	Rahasto-osuudet	4	12.6	Juoksevat kulut, %	9
4.3	Merkintä- ja lunastuspalkkiot	4	12.7	Rahaston kaupankäyntikulut, %	9
4.4	Merkintöjen ja lunastusten keskeyttäminen	5	13	Tiettyjä rahastojen erityispiirteitä	10
5	Rahastoilta perittävät palkkiot	5	14	Vastuullinen sijoittaminen	10
5.1	Tuottosidonnaiset hallinnointipalkkiot	5	14.1	OP-Ilmasto	10
5.2	OP Rahastojen maksamat kannustimet	5	14.2	OP-Puhdas Vesi	10
6	Rahasto-osuuksien arvonlaskenta ja arvon julkistaminen	5	14.3	OP-Vähähiilinen Maailma	10
7	Tietoja rahastosijoitusten verotuksesta	5	14.4	OP-Kestävä Maailma	10
7.1	Miten rahastosijoituksia verotetaan	5	14.5	Negatiivinen valinta	10
7.2	Rahastosijoittaja ja pääomatulovero	5	14.6	Positiivinen valinta	10
7.3	Sijoitusrahastojen tuotto-osuudet	5	15	OP-Indeksirahastojen käyttämät indeksit	11
7.4	Sijoitusrahastojen luovutusvoitot ja -tappiot	5	16	Indeksitarjoajien vastuurajoituslausekkeet	11
7.5	Verottajalle tehtävät ilmoitukset	6	17	Rahastojen käyttämät sijoitusprosessit	11
8	Rahastojen omistajaohjauksen tavoitteet	6	18	Taulukot	13
8.1	Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen omistaja- ohjauspolitiikka	6	18.1	OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat rahastot	13
8.2	Yhtiökokouksiin osallistuminen ja äänivallan käyttäminen	6	18.2	Hinnasto	15
8.3	Tiedottaminen äänioikeuden käyttämisestä	6	18.3	OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen sulautumis-, jakautumis- ja lakkautushistoria	20
9	Osuudenomistajat	6	18.4	OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen arvonlaskennan olennaisten virheiden rajat	23
9.1	Rahasto-osuudenomistajien kokous	6	18.5	OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen kiertonopeus, active share ja tracking error	25
10	Sijoitusrahastojen keskeiset riskit	6	18.6	OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen riskiluokat (SRRI) ja sijoittajakohderyhmät	27
10.1	Markkinariskit	6	18.7	Maksetut tuotto-osuudet	28
10.2	Likviditeettiriski	8	Vuosi 2017	28	
10.3	Operatiiviset riskit	8	18.8	OP-rahastojen kokonaisriskin seuranta	30
10.4	Vastapuoliriski	8			
11	Rahastojen kokonaisriskien laskennassa käytetyt menetelmät	8			

1 Sijoitusrahastotoiminnan yleiskuvaus

Sijoitusrahastoa hallinnoiva rahastoyhtiö kerää yksityishenkilöiden, yhteisöjen ja säätiöiden rahastoon sijoittamat varat yhteen ja sijoittaa ne useisiin eri arvopapereihin, jotka yhdessä muodostavat sijoitusrahaston. Sijoitusrahasto jakautuu keskenään yhtä suuriin rahasto-osuuksiin, jotka tuottavat yhtäläiset oikeudet rahastossa olevaan omaisuuteen. Sijoitusrahaston omistavat siihen sijoittaneet tahot ja rahastoyhtiön roolina on hallinnoida sijoitusrahastoa.

Sijoitusrahastotoiminta on Suomessa luvanvaraista ja sitä valvoo Finanssivalvonta. OP-Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusrahastojen varat sijoitetaan sijoitusrahastolain, viranomaisten määräysten ja rahastojen sääntöjen mukaisesti riskin hajauttamisen periaatetta noudattaen. Rahastosijoittamiseen liittyy riskin päänäköarvo vaihtelusta. Riskin suuruus riippuu kyseisen rahaston sijoituskohteista ja -politiikasta. Sijoitusrahaston sijoituskohteet ja -politiikka kuvataan Finanssivalvonnan hyväksymien rahaston sääntöjen 2§:ssä (rahastokohtaiset ominaisuudet) ja 5 §:ssä (sijoitusrahaston varojen sijoittaminen) sekä avaintietoesitteessä.

Korkorahastot sijoittavat varansa korkoinstrumentteihin, joiden tuotto-odotukset perustuvat korkomarkkinoiden antamiin tuottomahdollisuuksiin. Sijoituskohteet voivat olla esimerkiksi valtion, muiden julkisyhteisöjen ja yritysten liikkeelle laskemia sitoumuksia. Lyhyen ja pitkän koron rahastot eroavat toisistaan erityisesti korkorisikon (ks. kohta "sijoitusrahastojen keskeiset riskit") osalta. Lyhyen koron rahastoissa korkoriski on lähtökohtaisesti hyvin alhainen ja pitkän koron rahastoissa taas useimmiten korkea tai jopa erittäin korkea. Sijoituskohteiden juoksuaika voi sen sijaan molemmissa korkorahastoluokissa olla useampia vuosia, tyypillisesti kuitenkin pitkän koron rahastoissa juoksuajat ovat yleensä pidempiä.

Osakerahastot sijoittavat varansa osakemarkkinoille ja ovat vaihtoehto suorille osakesijoituksille.

Yhdistelmärahastot sijoittavat varansa sekä korko- että osakemarkkinoille, jolloin salkunhoitaja voi markkinatilanteen mukaan muuttaa sijoitusten painopistettä osake- ja korkosijoitusten välillä rahaston sääntöjen puitteissa.

Indeksirahastot ovat sijoitusrahastoja, jotka sijoittavat rahansa vertailuindeksiin mukaiseen osakekoriin. Indeksirahasto ei ota näkemystä osakevalintoihin, vaan ostaa osakkeita samalla painolla kuin ne ovat indeksissä. Indeksien painot ja siihen kuuluvat osakkeet tarkistetaan muutaman kerran vuodessa.

Vaihtoehtorahastot ovat rahastoja, jotka voivat sijoittaa varansa laajasti erilaisiin tuotteisiin. Niiden sijoitustoimintaa ei ole säännelty, sen sijaan laki vaihtoehtojen sijoitusrahastojen hoitajista määrittelee miten toiminta on järjestettävä ja mitä tietoja sen on annettava viranomaisille ja sijoittajille. Suomessa ei-ammattimaisille sijoittajille saa tarjota vaihtoehtorahastoja, jos rahaston hoitajalla on toimilupa sekä rahastosta on laadittu avaintietoesite. Finanssivalvonta ei vahvista vaihtoehtorahastojen sääntöjä. Vaihtoehtorahastoja voivat olla esim. hedge-, kiinteistö-, pääoma-, hyödyke- tai infrastruktuurirahastot.

2 OP-Rahastoyhtiö Oy

Sijoitusrahastojen hallinnoinnista vastaa OP-Rahastoyhtiö Oy. Rahastoyhtiöllä on Suomen valtiovarainministeriön 28.10.2008. myöntämä toimilupa (UCITS-toimilupa) sijoitusrahastotoimintaa ja siihen olennaisesti liittyvää toimintaa varten sekä Finanssivalvonnan 5.12.2014 myöntämä vaihtoehtorahastojen hoitajia koskevassa laissa määritelty toimilupa (AIFM-toimilupa) toimia vaihtoehtorahastojen hoitajana.

Rahastoyhtiö toimii omissa nimissään rahastojen puolesta ja käyttää sijoitusrahastoissa olevaan omaisuuteen liittyviä oikeuksia. Rahastoyhtiö kattaa vastuuriskit omista varoistaan.

OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot ovat Suomessa rekisteröityjä, suomalaisen sijoitusrahastolain mukaisia sijoitusrahastoja. Rahastoyhtiön ja sijoitusrahastojen tilikausi on kalenterivuosi.

OP-Rahastoyhtiö Oy:n perustiedot

Toiminimi	OP-Rahastoyhtiö Oy
Y-tunnus	0743962-2
Rekisteröity	14.10.1987
Yritysmuoto	Osakeyhtiö (osakepääoma; 2.242.449,62 EUR)
Kotipaikka	Helsinki
Osoite	Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki

Toimitusjohtaja	Kalle Saariaho
Toimitusjohtajan varamies	Juha Takala
Hallitus	Sami Jormalainen, puheenjohtaja Liiketoiminta-alueen johtaja OP Jussi Huttunen Liiketoiminta-alueen johtaja OP Vesa Vanha-Honko (rahasto-osuuden-omistajien valitsema) hallitusammattilainen

Tilintarkastajat

OP-Rahastoyhtiö Oy:n sekä sijoitusrahastojen tilintarkastajina toimivat KHT-yhteisö KPMG Oy Ab,

päävastuullisena tilintarkastajana Mikko Kylliäinen KHT* ja Raija-Leena Hankonen, KHT.

Varatilintarkastajina toimivat Paula Pasanen KHT* ja Juha-Pekka Mylen, KHT

*rahasto-osuuden omistajien valitsema

Rahastoyhtiön käyttämät asiamiehet

Rahastoyhtiöllä on oikeus käyttää sijoitusrahastotoiminnan hoitamisessa ulkopuolisia hallinnointi- ja neuvontapalveluja, kuten esimerkiksi salkunhoito-, kirjanpito- ja IT-palveluja sekä toimeksiantojen vastaanottamispalveluita.

Rahastoyhtiö on ulkoistanut sijoitusrahastojen salkunhoidon salkunhoitoyhteisöille, jotka on mainittu erillisessä liitteessä rahastoesitteen lopussa. Sijoitusrahastojen jakelusta vastaava OP Ryhmän eri yksiköt kuten OP Varainhoito Oy, Osuuspankit sekä OP-Privatet.

Sijoitusrahastojen hinnoittelu, arvonnaskenta ja osuudenomistajien rekisterin ylläpitoon liittyvät tehtävät sekä rahastoliiketoiminnan järjestelmien ylläpitotehtävät on ulkoistettu OP Asiakaspalvelut Oy:lle sekä OP-Palvelut Oy:lle.

OP-Vuokratuotto erikoissijoitusrahaston ja OP Palvelukiinteistöt erikoissijoitusrahaston hallinnointiin liittyviä tehtäviä on ulkoistettu Newsec Oy:lle ja kiinteistöjen arviointiin liittyvät tehtävät on ulkoistettu Newsec Oy:lle sekä Realia Oy:lle. OP-Metsänomistaja erikoissijoitusrahaston hallinnointiin tehtäviä on ulkoistettu Newsec Oy:lle. Metsätilojen hoito on ulkoistettu Metsänhoitoyhdistyksille sekä UPM Oy:lle ja metsätilojen arvonnäkytys on ulkoistettu Otso Oy:lle.

OP-Rahastoyhtiö Oy:n palkka ja palkkiopolitiikka

OP-Rahastoyhtiön hallitus vahvistaa vuosittain palkitsemisjärjestelmän, joka perustuu OP Ryhmän palkitsemisperiaatteisiin. Palkitsemisjärjestelmä ei kannusta sellaiseen riskinottoon, joka on ristiriidassa rahaston sääntöjen ja riskiprofiilin kanssa taikka on vastoin rahastoyhtiön velvollisuutta toimia rahaston edun mukaisesti. Järjestelmä on muutoinkin sijoitusrahastolain 4 b luvun mukainen.

Tarkempaa tietoa palkitsemisjärjestelmästä on internetissä osoitteessa op.fi.

Valvova Viranomainen

OP-Rahastoyhtiö Oy:n ja sijoitusrahastojen toimintaa valvoo Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, 00101 Helsinki. Tarkempaa tietoa osoitteesta www.finanssivalvonta.fi.

3 Säilytysyhteisöt

OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoiminen sijoitusrahastojen säilytysyhteisöinä toimivat OP Yrityspankki Oyj sekä Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ.) Helsingin sivukonttori OP-Eurooppa Plus -erikoissijoitusrahaston osalta. OP Yrityspankki Oyj on tehnyt alisäilytys sopimukset Citibank N.A:n ja Allfunds Bank International S.A:n kanssa. Tämän lisäksi eräissä maissa alisäilytys on järjestetty Citibank N.A:n ja Allfunds Bank International S.A:n yhteistyökumppaneiden kautta.

OP Yrityspankki Oyj
y-tunnus 0199920-7
Gebhardinaukio 1
00510 Helsinki

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ.)
Helsingin sivukonttori
y-tunnus 0985469-4
Eteläesplanadi 16
00100 Helsinki

Ajantasaiset tiedot säilytysyhteisöistä ja niiden käyttämisestä alisäilyttäjästä on pyynnöstä saatavilla rahastoyhtiöstä.

3.1 Säilytysyhteisön tehtävät ja sijoittajan oikeudet

Säilytysyhteisön tehtävänä on varmistaa, että Rahaston ja Rahastoyhtiön toiminnassa noudatetaan lakia, rahastojen sääntöjä ja viranomais määräyksiä sekä hoitaa muut säilytysyhteisölle sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaan kuuluvat tehtävät. Säilytysyhteisö voi käyttää tarvittaessa yhtä tai useampaa alisäilyttäjää.

Säilytysyhteisö huolehtii parhaan kykynsä mukaisesti, että rahaston varat on erotettu säilytysyhteisön tai sen käyttämän alisäilyttäjän varallisuudesta näiden mahdollisessa maksukyvyttömyystilanteessa. Jollei sijoitusrahastolaissa tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa toisin säädetä, säilytysyhteisön on huolimattomuudestaan riippumatta korvattava Rahastolle ja sen sijoittajalle mainitun em. lakien mukaisesti säilytettävänä olleen rahoitusvälineen menettämisestä aiheutunut vahinko. Säilytysyhteisö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka se on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut Rahastolle lain ja sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisella menettelyllä tai velvollisuuksiensa laiminlyönnillä. Vahinkoa ei kuitenkaan ole korvattava, jos säilytysyhteisö voi osoittaa, että vahinko on aiheutunut sellaisesta ulkopuolisesta epätavallisesta ja ennalta arvaamattomasta seikasta, jota säilytysyhteisö ei ole voinut estää ja jonka seurauksia se ei kaikkea huolellisuutta noudattaen ole voinut välttää. Säilytysyhteisö ei myöskään vastaa muusta syystä aiheutuneesta vahingosta, mikäli se on noudattanut toiminnassaan normaalia huolellisuutta ja jollei soveltuvasta pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu. Säilytysyhteisö ei vastaa missään tapauksessa tai tilanteessa rahastojen hoitajalle, Rahaston sijoittajalle tai muulle taholle aiheutuneesta välillisestä vahingosta.

Säilytysyhteisöt tarjoavat säilytyspalvelua ja säilytysyhteisöpalvelua sekä sisäisille ulkoisille asiakkailleen. Tämä saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteita säilytysliiketoiminnan ja rahastoliiketoiminnan välille sekä toimintojen asiakkaiden kesken. Alisäilyttäjäillä on asiakkaanaan Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen lisäksi myös muita asiakkaita. Eturistiriitatilanteita voi aiheutua alisäilyttäjän asiakkaiden kesken.

Säilytystoimintaa harjoitetaan erillään rahastotoiminnasta. Säilytystä ja rahastotoimintaa harjoitetaan aina rahastoasiakkaiden edun mukaisesti. Säilytysyhteisö suorittaa säilytys- ja siihen liittyviä valvontatehtäviään rahastoasiakkaiden eduksi erillään rahastoyhtiön rahastoliiketoiminnasta.

Eturistiriitatilanteiden hallitsemiseksi ja välttämiseksi säilytys- ja rahastotoimintojen järjestämisessä on huomioitu rahastotoiminnan ja säilytystoimintojen asianmukainen erillisuus. Myös säilytystoiminnon itsenäisyys ja säilytysasiakkaiden varojen tehokas valvonta on otettu huomioon. Lisäksi toiminnoilla edellytetään markkinaehtoisesti toimimista.

4 Rahasto-osuuksien merkintä ja lunastus

OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien sijoitusrahastojen merkintä ja lunastus on mahdollista OP Ryhmän toimipaikoissa sekä verkkopalvelusopimuksen tehneille asiakkaille internetissä osoitteessa op.fi sekä OP 0100 0500 puhelinpalvelun kautta.

Pankkipäivällä tarkoitetaan niitä päiviä, jolloin pankit ovat Suomessa yleisesti avoinna (Pankkipäivä). Päiväkatkolla tarkoitetaan rahastokohtaisissa säännöissä mainittua kellonaikaa, jonka mukaan määräytyy se, minkä Pankkipäivän arvoon annettu toimeksianto toteutetaan (Päiväkatko).

Rahasto-osuuksien merkintä- ja lunastus toteutetaan rahaston sääntöjen mukaisen Pankkipäivän osuuden arvoon, jos merkintä- tai lunastustoimeksianto on otettu vastaan rahastoyhtiössä ennen rahaston Päiväkatkoa.

Merkintätoimeksiannon toteutuminen edellyttää lisäksi, että merkintätoimeksianto maksetaan merkinnän yhteydessä tai OP-Rahastoyhtiön luvalla viimeistään ennen merkinnän vahvistamista. Jos toimeksianto on vastaanotettu Päiväkatkon jälkeen, se toteutetaan rahaston sääntöjen mukaisesti seuraavaan Pankkipäivän arvoon.

4.1 Rahastojen kasvu- ja tuotto-osuudet sekä tuotonmaksu

OP-rahastoilla voi olla sekä kasvuosuuksia (A-osuudet) että tuotto-osuuksia (B-osuudet). Lisäksi rahastolla voi olla ainoastaan OP-rahastojen merkittävässä olevia X-osuuksia. Rahastoyhtiön varsinaisen yhtiökokous päättää B-osuuksien omistajille jaettavasta tuotosta ja sen maksamisesta. Vuotuisena tuotto-osuutena jaetaan vähintään rahaston säännöissä määritelty tuotto-osuus edellisen vuoden viimeisenä pankkipäivänä lasketusta kyseisen osuussarjan tuotto-osuuden arvosta. Tuotto maksetaan rahastoyhtiön pitämään rekisteriin yhtiökokouksen määräämänä päivänä merkityn tuotto-osuuden omistajan ilmoittamalle pankkitilille viimeistään yhden (1) kuukauden kuluttua Rahastoyhtiön kokouksesta. Tieto yhtiökokouspäivästä on osuudenomistajien saatavilla Rahastoyhtiössä sen aukioloaikoina. Mikäli tuotto-osuuden omistaja ei ole ilmoittanut Rahastoyhtiölle pankkitiliä, jolle tuotto-osuus voidaan maksaa, siirretään tuotto-osuus, jota ei ole nostettu viiden vuoden kuluessa sen ensimmäisestä nostopäivästä lukien, takaisin rahaston omistukseen. Koska A-osuudet ovat kasvuosuuksia, pääomitaan B-osuuksille jaettavaa tuottoa vastaava osuus A-osuuksille siten, että A-osuuksien suhteellinen osuus rahaston pääomasta kasvaa, eikä A-osuuksien arvo siten muutu B-osuuksien tuotonjaon seurauksena.

Tuotto-osuuksille maksettava tuotto vähennetään tuotto-osuuksille laskettavasta rahaston pääomasta. Tuotto maksetaan tuotto-osuuksien omistajalle, joka on merkitty rahastoyhtiön rahasto-osuusrekisteriin rahastoyhtiön varsinaisen yhtiökokouksen määräämänä päivänä (täsmäytyspäivä). Tuotto maksetaan rahasto-osuudenomistajan pankkitilille yhtiökokouksen määräämänä maksupäivänä, joka on viimeistään 2 viikon kuluttua täsmäytyspäivästä.

4.2 Rahasto-osuudet

Rahastoyhtiön hallitus voi päättää, että rahastossa on hallinnointipalkkioltaan toisista poikkeavia rahasto-osuussarjoja. Rahasto-osuussarjoissa voi olla sekä kasvu- että tuotto-osuuksia. Rahastoyhtiön hallitus päättää rahasto-osuussarjojen minimimerkintämäärät, jotka ilmoitetaan hinnastossa.

4.3 Merkintä- ja lunastuspalkkiot

Mahdollinen merkintäpalkkio veloitetaan asiakkaan rahastolle maksamasta merkintäsummasta ja jäljelle jääneellä osalla merkitään asiakkaan nimiin rahasto-osuuksia.

Mahdollinen lunastuspalkkio peritään asiakkaalta asiakkaan lunastaessa rahasto-osuuksia. Lunastuspalkkio vähennetään lunastettavien rahasto-osuuksien arvosta ja loppusumma hyvitetään asiakkaan ilmoittamalle pankkitilille.

Merkintä- ja lunastuspalkkiot ovat rahastokohtaisia. Rahastokohtaiset merkintä- ja lunastuspalkkiot on ilmoitettu mm. tämän esitteen liitteenä olevassa hinnastossa sekä internetissä osoitteessa op.fi.

4.4 Merkintöjen ja lunastusten keskeyttäminen

Rahastoyhtiö voi erityisestä syystä osuudenomistajien edun sitä vaatiessa keskeyttää väliaikaisesti rahasto-osuuksien merkinnät.

Rahastoyhtiö voi keskeyttää väliaikaisesti rahasto-osuuksien lunastukset, kun olennainen osa Rahaston päämarkkinapainoista on muusta kuin ennalta arvattavasta syystä suljettu, kaupankäyntiä niillä on rajoitettu tai niiltä ei ole saatavissa luotettavaa markkina- tai hintainformaatiota tai kun rahasto-osuudenomistajien etu sitä muutoin vaatii.

5 Rahastoilta perittävät palkkiot

Rahaston hallinnointi- ja mahdolliset säilytyspalkkiot (palkkio % / 365) sisältyvät rahaston pankkipäivittäin laskettavaan arvoon, eikä niitä peritä erikseen asiakkaalta. Palkkioilla kateetaan hallinnointiyhtiölle ja säilytysyhteisölle rahaston hallinnoinnista aiheutuneet kulut. Tietoa rahastokohtaisista hallinnointipalkkioista löytyy mm. tämän esitteen liitteenä olevasta hinnastosta sekä internetistä osoitteesta op.fi.

5.1 Tuottosidonnaiset hallinnointipalkkiot

OP-Latinalainen Amerikka, OP-Eurooppa Plus, OP-Private Korkostrategia (T-osuus), OP-Private Strategia 25 (T-osuus), OP-Private Strategia 50 (T-osuus), OP-Private Strategia 75 (T-osuus), OP-Private Osakestrategia (T-osuus), OP-Private Tavoitetuotto- ja OP-Private Tavoitetuotto Plus -erikoissijoitusrahastoilla on käytössä tuottosidonnainen hallinnointipalkkio. Tuottosidonnainen hallinnointipalkkio on rahastokohtainen ja se määräytyy rahaston sääntöjen mukaisesti. Tietoa tuottosidonnaisen hallinnointipalkkion suuruudesta ja määräytymisperusteista löytyy tämän esitteen liitteenä olevasta hinnastosta, rahaston avaintietoesitteestä ja rahaston säännöistä.

5.2 OP Rahastojen maksamat kannustimet

OP-Rahastojen hallinnointipalkkiosta palautetaan pääsääntöisesti 33% rahaston myyntipaikoille, joita ovat osuuspankit, OP-Private -yksiköt sekä OP Varainhoito Oy. Myyntipaikan myydessä OP-Rahastoja osana vakuutus tuotetta OP-Henkivakuutus Oy:lle palautetaan 46% OP-Rahastojen hallinnointipalkkiosta. OP-Henkivakuutus Oy palauttaa edelleen 33% OP-Rahastojen hallinnointipalkkiosta myyntipaikoille

6 Rahasto-osuuksien arvonlaskenta ja arvon julkistaminen

Rahastoyhtiö laskee rahasto-osuuden arvon kunakin Pankkipäivänä (Arvonlaskentapäivä). Rahaston sijoitukset arvostetaan julkisessa hinnanseurantajärjestelmässä vallitsevaan päätöskurssiin.

Rahasto-osuuksien arvot ilmoitetaan Arvonlaskentapäivää seuraavana Pankkipäivänä viimeistään klo 12.00 Suomen Sijoitustutkimukselle, joka julkistaa tiedon tiedotusvälineille. OP-Metsänomistaja -erikoissijoitusrahaston ja OP-Palvelukiinteistöt -erikoissijoitusrahaston arvo julkaistaan kaksi kertaa vuodessa. OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahaston ja OP-Suomi Mikroyhtiöt -erikoissijoitusrahaston arvot julkaistaan neljä kertaa vuodessa. Rahasto-osuuksien arvot ovat saatavissa OP Ryhmän toimipaikoista ja internetistä osoitteesta www.op.fi. Rahasto-osuuksien arvot julkistetaan myös Suomen Sijoitustutkimus Oy:n internet-sivuilla www.rahastoraportti.fi.

Osuudenomistajan pyynnöstä on osuudenomistajalle näytettävä rahastokohtainen lista OP-sijoitusrahastojen rahasto-osuuksien arvojen julkistamisessa tapahtuneista olennaisista virheistä. Lista on nähtävissä kaikissa myyntipaikoissa ja OP-Rahastoyhtiö Oy:ssä.

7 Tietoja rahastosijoitusten verotuksesta

Suomen verolainsäädännön mukaan sijoitusrahastot ovat verovapaita yhteisöjä. Ne eivät maksa tulo- eivätkä varallisuusveroa.

Rahastoista saatavaa tuottoa verotetaan pääomatuloverotuksen mukaisesti. Yleishyödyllisille yhteisöille rahasto-osuuksien omistus, tuotto-osuudet ja luovutusvoitot ovat verovapaita. Muiden yhteisöjen osalta noudatetaan niitä koskevia verosäännöksiä.

7.1 Miten rahastosijoituksia verotetaan

Yksityshenkilöiden ja kuolinpesien tulot eritellään ansiotuloiksi ja pääomatuloiksi. Ansiotuloja ovat esimerkiksi palkkatulo, eläketulo ja osa yrittäjä- ja maataloustulosta. Ansiotuloja verotetaan progressiivisesti eli tulojen lisääntyessä veroprosentti nousee. Pääomatuloja ovat esimerkiksi osakkeiden ja sijoitusrahastojen myyntivoitot, sijoitusrahastojen tuotto-osuudet, vuokratulot sekä osa yritys- ja maataloustulosta. Pääomatuloja verotetaan 30 prosentin verokannalla. Yli 30.000 euron pääomatuloja verotetaan 34 prosentin verokannalla.

Tiedot perustuvat 1.11.2017 voimassa olleeseen verolainsäädäntöön.

7.2 Rahastosijoittaja ja pääomatulovero

Sijoittajalle sijoitusrahaston maksama tuotto-osuus ja rahasto-osuuden lunastuksen yhteydessä mahdollisesti muodostuva myynti- eli luovutusvoitto ovat pääomatuloa. Tuotto-osuutta maksetaan vain sijoitusrahastojen tuotto-osuuksille. Kasvuosuuksille ei jaeta vuotuista tuotto-osuutta, vaan tuotto lisätään pääomaan. Sijoittajan kasvuosuuksista saama tuotto tulee verotettavaksi vasta myynnin yhteydessä mahdollisesti saatavana myynti- eli luovutusvoittona.

7.3 Sijoitusrahastojen tuotto-osuudet

Sijoitusrahaston jakamasta tuotto-osuudesta rahastoyhtiö toimittaa luonnollisilta henkilöiltä ja kotimaisilta kuolinpesiltä 30 prosentin ennakonpidätyksen.

7.4 Sijoitusrahastojen luovutusvoitot ja -tappiot

Rahasto-osuuden lunastuksen yhteydessä saatu mahdollinen myynti- eli luovutusvoitto lasketaan vähentämällä lunastushinnasta rahasto-osuudesta aikanaan maksettu merkintähinta. Jos rahasto-osuudet lunastetaan hankintahintaa alhaisempaan hintaan, syntyy myynti- eli luovutustappiota. Rahasto-osuuden lunastuksen yhteydessä mahdollisesti syntyneet luovutustappiot voi vähentää verovuoden ja sitä seuraavien viiden vuoden aikana syntyneistä myyntivoitoista. Lisäksi sijoittaja voi vähentää verotuksessa osuuden hankinta- ja myyntikulut eli perityt merkintä- ja lunastuspalkkiot.

Vaihtoehtoisesti sijoittaja voi tehdä luovutusvoiton verotuksessa laskennallisen vähennyksen, jota kutsutaan hankintameno-olettamaksi. Hankintamenona voidaan vähentää 20 prosenttia, jos osuudet on omistettu alle 10 vuotta ja 40 prosenttia, jos osuudet on omistettu vähintään 10 vuotta.

Jos verovuonna yhteenlasketut luovutushinnat ovat enintään 1.000 euroa, luovutusvoitot ovat verovapaita. Jos yhteenlasketut hankintahinnat verovuonna ovat enintään 1.000 euroa, luovutustappiot ovat vähennyskelvottomia. Tämä koskee asiakkaan kaikkia ko. vuoden luovutusvoittoja, ei pelkästään rahastomyynneistä tulleita. Jos luovutushinnat tai hankintahinnat ylittävät 1.000 euroa ko. vuonna, verotetaan koko määrää normaalisti.

7.5 Verottajalle tehtävät ilmoitukset

Rahastoyhtiö ilmoittaa verohallinnolle vuosittain tammikuun loppuun mennessä edelliseltä kalenterivuodelta maksamansa tuotto-osuudet ja sijoitusrahasto-osuuksien lunastukset, näiden lunastettujen osuuksien hankintahinnat ja hankinta-ajan kohdat, mahdolliset lunastuksesta ja merkinnästä aiheutuneet kulut sekä osuudenomistajan rahasto-osuuksien määrän.

Sijoittajan on tarkistettava verottajalta saamansa esitetyt veroilmoitus ja ilmoitettava siinä havaitsemansa virheellisuudet ja puutteet. Sijoittajan tulee ilmoittaa esitetyssä veroilmoituksessa saamansa luovutusvoitot ja -tappiot. Lisäksi sijoittajan on säilytettävä sijoituksiin liittyvät tositteet, vaikka niitä ei enää liitetä veroilmoitukseen.

8 Rahastojen omistajaohjauksen tavoitteet

Omistajapolitiikan tavoitteena on vaikuttaa positiivisesti rahastojen sijoituskohteiden pitkän aikavälin arvonkehitykseen määrittelemällä (aktiivisen) omistajapolitiikan toteuttamisen keinot ja linjat, sekä ajaa OP:n sijoitusrahastojen osuudenomistajien yhteisiä etuja. Jälkimmäinen tarkoittaa myös sitä, että muiden intressien, kuten esimerkiksi rahastoyhtiön lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden etujen, tulee väistyä, mikäli ne poikkeavat osuudenomistajien edusta. Rahastoyhtiön hallitus hyväksyy vuosittain rahastoyhtiön harjoittaman rahastojen omistajaohjauspolitiikan.

8.1 Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen omistajaohjauspolitiikka

OP-Rahastoyhtiön hallitus on valtuuttanut OP-Rahastoyhtiön yhden hallituksen jäsenen päättämään äänioikeuden käyttämisestä yhtiökokouksissa ja antamaan tarvittaessa tarkemmat ohjeet kokouksissa noudatettavasta menettelystä. Äänioikeutta käyttävän hallituksen jäsenen valinta tapahtuu vuosittain osuudenomistajien kokouksen jälkeisessä hallituksen kokouksessa. Äänioikeuden käyttäminen tapahtuu OP-Rahastoyhtiön emoyrityksestä riippumattomasti. Tätä varmistaa erityisesti se, että hallituksen jäsenen päätös on annettava tiedoksi etukäteen osuudenomistajien valitsemille hallituksen jäsenille. Toteutusta omistajaohjauspolitiikasta raportoidaan hallitukselle vähintään kerran vuodessa.

Omistajapolitiikan toteuttamisen keinoja ovat yhtiökokousvaikuttaminen osallistumalla yhtiökokouksiin, proxy –äänestäminen toimittamalla äänestysohjeet valittuihin yhtiökokouksiin ilman omaa läsnäoloa, vaikuttaminen yhtiöiden johtoon ja hallitukseen joko yksin tai yhdessä muiden sijoittajien kanssa, sekä tavanomaisten yhtiötapaamisten yhteydessä käytävä keskustelu yhtiöiden edustajien ja sijoituspäätöksiä tekevien salkunhoitajien kesken. Myös odotuksien ja näkemyksien esittäminen julkisen keskustelun eri kanavissa on osa omistajapolitiikan toteuttamisen ja viestimisen keinoja

OP-Rahastoyhtiön toimihenkilöt eivät hakeudu jäseniksi sijoituskohteena olevien yhtiöiden hallituksiin.

OP-Rahastoyhtiön toiminta ainoastaan osuudenomistajien yhteiseksi eduksi varmistetaan ensisijaisesti avoimuuden ja hyvän tiedottamisen avulla. Tämän lisäksi tilintarkastustoiminta sekä Finanssivalvonnan suorittama rahastoyhtiön toiminnan valvonta varmistavat, että sijoitusrahastotoimintaa harjoitetaan vain osuudenomistajien yhteisten etujen mukaisesti.

OP-Rahastoyhtiö huolehtii erityisesti siitä, että myös omistajaohjauksen osalta noudatetaan voimassa olevia sisäpiirisääntöjä.

8.2 Yhtiökokouksiin osallistuminen ja äänivallan käyttäminen

OP-Rahastoyhtiö käyttää tarvittaessa äänioikeutta sen hallinnoimien sijoitusrahastojen sijoituskohteena olevien yhtiöiden yhtiökokouksissa. OP-Rahastoyhtiö harkitsee yhtiökokoukseen osallistumisen ottaen huomioon ensisijaisesti yhtiökokouksen esityslistan sisällön ja OP-Rahastoyhtiön vaikutusmahdollisuus-

det kyseisessä kokouksessa. OP-Rahastoyhtiö käyttää äänioikeuttaan erityisesti silloin, kun äänestämällä voidaan perustellusti odottaa olevan myönteinen vaikutus yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusten arvonkehitykseen pitkällä aikavälillä.

OP-Rahastoyhtiö osallistuu erityisesti niiden yhtiöiden yhtiökokouksiin, joissa sen hallinnoimilla rahastoilla on merkittäviä ja pitkäaikaisia omistuksia. Osallistuminen tulee kyseeseen erityisesti suomalaisen osakeyhtiöiden yhtiökokouksissa. OP-Rahastoyhtiö käyttää yhtiökokouksissa äänioikeuttaan erityisesti silloin, kun se on osuudenomistajien edun kannalta perusteltua.

8.3 Tiedottaminen äänioikeuden käyttämisestä

OP-Rahastoyhtiö julkaisee rahastojen vuosikertomuksissa tiedot siitä, miten äänioikeutta on katsauskaudella käytetty.

9 Osuudenomistajat

Rahasto-osuuden omistajat saavat vähintään kerran vuodessa rahastoyhtiöltä raportin rahasto-omistuksistaan, mahdollisista rahasto-osuuksien myynnistä saamistaan myyntivoitoista tai -tappioista sekä osuudenomistajalle mahdollisesti maksetuista tuotto-osuuksista. Sijoittajalla on ennen rahasto-osuuden merkintätoimenpidettä oikeus saada maksutta rahaston avaintietoesite, varsinainen rahastoesite, vuosikertomus ja sen jälkeen ilmestynyt puolivuotiskatsaus. Nämä ovat saatavilla OP Ryhmän toimipaikoista ja internetistä osoitteesta op.fi.

9.1 Rahasto-osuudenomistajien kokous

Varsinainen rahasto-osuuden omistajien kokous pidetään vuosittain rahastoyhtiön hallituksen määräämänä päivänä huhtikuun loppuun mennessä. Rahasto-osuuden omistajien kokouksen kutsuu koolle rahastoyhtiön hallitus. Saadakseen osallistua kokoukseen, osuudenomistaja on ilmoittauduttava rahastoyhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä.

10 Sijoitusrahastojen keskeiset riskit

Sijoitusrahaston varat säilytetään erillään muiden sijoitusrahastojen, rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön varoista. Rahastoyhtiön talous on täysin erillään sijoitusrahaston varoista, eikä rahaston varoja voida käyttää rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön velkojen katteeksi. Rahasto ei voi mennä konkurssiin, joskin markkinatilanteesta riippuen rahasto-osuuden arvo voi nousta tai laskea. Rahastosijoittamiseen liittyy kuitenkin tiettyjä riskejä, joista sijoittajan on hyvä olla tietoinen. Esimerkiksi rahastojen sijoituspolitiikat voivat muuttua ajan kuluessa tai rahastoja saatetaan fuusioida toisiin rahastoihin, jolloin sijoittajan varoja ei enää hoideta samojen periaatteiden mukaisesti, kuin sijoitusta alun perin tehdessä. Jos sijoituspolitiikan muutos edellyttää muutosta rahastojen sääntöihin, tiedotetaan tästä kutakin osuudenomistajaa erikseen. Samaten rahastofuusioiden yhteydessä tarjotaan osuudenomistajille mahdollisuutta lunastaa omistuksensa rahastossa. Rahaston arvon historiallinen kehitys ei ole tae sen tuotosta tulevaisuudessa. Kuhunkin yksittäiseen sijoitusrahastoon liittyvä riski määräytyy rahaston sijoituskohteiden ja -politiikan perusteella.

10.1 Markkinariskit

10.1.1 Aktiiviriski

Aktiiviriski on aktiivisen salkunhoidon tuloksena syntyvä riski suhteessa vertailuindeksiin ja se ilmenee siinä, kuinka voimakkaasti rahaston arvon kehitys heilahtelee suhteessa vertailuindeksiin kehitykseen. Aktiivisella salkunhoidolla eli ottamalla aktiivista näkemystä sijoituskohteiden positiivisesta tai negatiivisesta kehityksestä pyritään saavuttamaan vertailuindeksiä parempi tuotto. Aktiivinen näkemys ilmenee yleensä siten, että rahastosalkun sijoitusten painotukset poikkeavat vertailuindeksistä. Salkunhoitaja ylipainottaa niitä sijoituskohteita, jotka näkemyksen mukaan antavat rahastolle paremman tuoton ja alipainottaa vastaavasti heikomman tuotto-odotuksen mukaisia sijoituksia. Aktiiviriskin seurauksena rahaston arvonkehitys

voi poiketa vertailuindeksin arvonkehityksestä niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. Vastaavasti passiivisella salkunhoidolla tarkoitetaan pysyttämistä vertailuindeksin mukaisissa sijoituksissa ja sillä pyritään saavuttamaan vertailuindeksin mukainen tuotto.

Aktiiviriskiä voidaan mitata muun muassa active share ja tracking error –tunnusluvulla. Active share –tunnusluku kertoo, kuinka suurelta osin rahaston sijoitukset eroavat sen vertailuindeksin sisällöstä. Tracking error puolestaan lasketaan rahaston ja sen vertailuindeksin toteutuneista tuottoeroista ja se kertoo paljonko rahaston toteutuneet tuotot ovat poikenneet vertailuindeksin tuotoista.

10.1.2 Arvonvaihteluriski

Arvonvaihtelulla, eli volatiliteetilla, tarkoitetaan rahasto-osuuden arvon heilahtelua ylös- tai alaspäin. Kun sijoituksen arvonvaihtelu kasvaa, kasvaa samalla myös sijoituksen voiton tai tappion mahdollisuus.

10.1.3 Kehittyvien markkinoiden riskit

Kehittyville markkinoille tyypillistä ovat ns. perinteisiä kehittyneitä markkinoita (esim. euroalueen arvopaperimarkkinat) suuremmat kurssien vaihtelut. Osa rahaston sijoituskohteena olevista kohdemaista voi olla poliittisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti länsimaita kehittymättömpiä, mikä saattaa aiheuttaa kyseisillä markkinoilla odottamattomia muutoksia. Tiettyjen maiden hallituksilla on suora vaikutusvalta maan talouteen, mikä voi merkitä esimerkiksi valuutan kontrollointia, yhtiöiden kansallistamista tai rajoituksia varojen maastavientiin.

Joissakin näistä maista on käytössä valuutta, joka ei ole vapaasti vaihdettavissa. Tällaisilla markkinoilla voi ilmetä ongelmia likviditeetissä vaihdettaessa paikallista valuutta vapaasti vaihdettaviin valuuttoihin. Joillakin rahaston sijoituskohteena olevilla markkinoilla toimivien yritysten tilinpäätöksiä, tilintarkastusta ja raportointia koskevat standardit eivät välttämättä ole perinteisten kehittyneiden markkinoiden vastaavien standardien tasolla. Kyseisten markkinoiden sääntelyssä ja rakenteissa voi tapahtua muutoksia, jotka saattavat heikentää markkinoiden likviditeettiä sekä luoda markkinoille epävarmuutta. Markkinoilla käytettävät järjestelmät saattavat lisäksi olla kehittymättömpiä kuin perinteisillä kehittyneillä markkinoilla.

Mahdollisten ongelmien ilmetessä tiettyjen kohdemarkkinoiden tuomioistuinjärjestelmä ei välttämättä toimi ennakoitavasti. Verotuksen osalta epävarmuutta voi aiheutua verosopimusten soveltamisesta käytäntöön ja siitä, että verotukseen voi tulla muutoksia. Osalla markkinoista sääntely on varsin uutta eikä sitä ole käytännön toiminnassa jouduttu välttämättä soveltamaan, eikä esimerkiksi yritysten vähemmistöosakkaiden oikeuksia ole turvattu vastaavalla tavalla kuin kehittyneillä markkinoilla. Lisäksi tiettyjen markkina-alueiden talouskehitys on voimakkaasti riippuvainen erilaisten raaka-aineiden, öljyn tai energian hinnan kehityksestä. Muutokset raaka-aineiden ja hyödykkeiden hinnoissa voivat vaikuttaa näiden markkina-alueiden yleiseen hintakehitykseen arvopaperimarkkinoilla.

10.1.4 Keskittymäriski

Rahasto voi kohdistaa sijoituksensa suuressa määrin tietyn kohdemaan, alueen, indeksin tai sektorin arvopapereihin, jolloin rahaston sijoituksiin voi kohdistua merkittävää keskittymäriskiä. Keskittymäriski altistaa rahaston tavallista voimakkaammalle sijoitusten arvonvaihtelulle.

10.1.5 Korkoriski

Rahaston sijoitusten arvoon saattaa vaikuttaa korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston sijoituskohteiden arvo voi muuttua yleisen korkotason noustessa tai laskiessa. Korkotason muutokset vaikuttavat yleensä käänteisesti rahaston arvoon eli korkotason nousulla on negatiivinen vaikutus sijoituskohteiden nykyarvoon ja korkotason laskulla on positiivinen

vaikutus sijoituskohteiden nykyarvoon. Alhaisen korkotason aikana riski korkojen nousulle on korkeampi kuin tavallisesti.

Korkoriski on yleisesti sitä suurempi mitä kauempana tulevaisuudessa instrumenttiin liittyvät kassavirrat ovat. Vaihtuvakoroisten instrumenttien osalta korkoriski määritetään yleensä seuraavaan korontarkistuspäivään asti, jolloin vaihtuvakoroisten sijoitusten korkoriski on yleensä pienempi kuin vastaavan pituisten kiinteäkorkoisten sijoitusten.

Korkoriskiä mitataan efektiivisellä duraatiolla. Esimerkiksi efektiivinen duraatio 2 tarkoittaa sitä, että korkotason noustessa kerralla yhdellä prosenttiyksiköllä rahaston sijoitusten nykyarvo laskee 2 prosenttia.

10.1.6 Luottoriski

Rahaston sijoitusten arvoon saattaa vaikuttaa luottoriski. Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston sijoituskohteiden arvo voi muuttua luottoriskilisten noustessa tai laskiessa arvopaperimarkkinoilla. Luottoriskillisellä tarkoitetaan lainan liikkeeseenlaskijan velkasitoumusten riskilisiä suhteissa valtion liikkeeseen laskemiin velkasitoumuksiin. Luottoriskilisen muutokset vaikuttavat yleensä käänteisesti rahaston arvoon eli riskilisten nousulla on negatiivinen vaikutus sijoituskohteiden nykyarvoon ja riskilisten laskulla on positiivinen vaikutus sijoituskohteiden nykyarvoon. Luottoriski voi toteutua myös yksittäisen liikkeeseenlaskijan konkurssina, maksukyvyttömyytenä tai luottojen uudelleenjärjestelyinä.

Kansainväliset luottoluokituslaitokset, kuten S&P ja Moody's antavat instrumenteille luottoluokituksia, jotka pyrkivät kuvaamaan luottoriskitapahtuman, kuten maksukyvyttömyyden tai konkurssin todennäköisyyttä. Heikomman luottoluokituksen saaneiden sijoituskohteiden arvot ovat yleisesti ottaen herkempiä reagoimaan talouden yleiseen kehitykseen ja näillä instrumenteilla on myös kriisitilanteissa tyypillisesti heikompi likviditeetti ja suurempi riski arvonvaihtelulle.

10.1.7 Osakemarkkinariski

Osakkeiden hinnat saattavat nousta tai laskea yleisen taloustilanteen tai yksittäistä yhtiötä koskevien muutosten vuoksi. Rahaston arvo voi vaihdella voimakkaasti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Pitkä sijoitusaika kasvattaa positiivisen tuoton todennäköisyyttä ja pienentää negatiivisen tuoton todennäköisyyttä.

10.1.8 Raaka-aineriski

Raaka-aineriskille altistuneet rahastot omistavat raaka-aineita tyypillisesti epäsuorasti, esimerkiksi johdannaisten tai toisten rahastojen kautta. Raaka-aineiden hinnat saattavat vaihdella voimakkaasti ja niihin vaikuttavat muun muassa muutokset kysynnässä ja tarjonnassa, maailman- ja talouspoliittisessa tilanteessa, säässä ja erilaisissa lainsäädännöllisissä kehikoissa.

10.1.9 Reaaliomaisuusriski

Reaaliomaisuudella viitataan muun muassa kiinteistö-, metsä- ja infrastruktuurisijoituksiin. Reaaliomaisuus altistuu hieman eri tyypisille riskeille, kuin perinteinen sijoitusvarallisuuteen. Kiinteistöt saattavat jäädä tyhjilleen, niiden arvo saattaa laskea, kiinteistöihin liittyvä lainsäädäntö voi muuttua tai maksuhäiriöt saattavat pienentää kiinteistöistä saatavia vuokratuloja. Vastaavasti metsät ovat alttiita luonnonilmiöille kuten myrskytuhoille, metsäpaloille tai muille luonnonilmiöille. Myös metsänhoidolliset tekijät, muutokset metsäalan sääntelyssä tai muutokset globaalissa puun kysynnässä vaikuttavat metsästä saatavaan tuottoon. Reaaliomaisuudelle tyypillistä on myös huono likviditeetti muuhun sijoitusvarallisuuteen verrattuna.

10.1.10 Tyyliiriski

Sijoitustyyliä tarkoitetaan sitä, että rahasto sijoittaa tietyn tyyliin tai kokosiin yhtiöihin ja siten sijoitusten jakauma voi poiketa tältä osin laajasta osakemarkkinasta. Tällaisia tyyli-rahastoja voivat olla esimerkiksi arvo-, kasvu-, osinko- tai pienyhtiöiden osakkeisiin sijoittavat rahastot. Tyyliiriskillä tarkoite-

taan sitä, että rahaston sijoitustyyli vaikuttaa rahaston arvonkehitykseen joka voi poiketa merkittävästi yleisestä osakemarkkinoiden arvonkehityksestä.

10.1.11 Valuuttakurssiriski

Rahaston valuuttakurssiriski tarkoittaa sitä, että rahaston muiden kuin euromääräisten sijoitusten arvo vaihtelee valuuttakurssien muutoksista johtuen. Jos rahasto on euromääräinen, mutta sillä on muissa valuutoissa olevia sijoituksia, vaikuttavat valuuttakurssien muutokset sijoituksen arvoon. Valuuttojen muutokset suhteessa euroon vaikuttavat rahaston arvoon siten, että esimerkiksi rahaston USD-määräisten sijoitusten arvo nousee USD:n vahvistuessa euroon nähden ja alenee USD:n heikentyessä euroon nähden.

10.1.12 Velkavipuriski

Velkavivulla tarkoitetaan perinteisesti toimintaa, jossa sijoitusten tuottoja pyritään parantamaan sijoittamalla myös velaksi otettuja varoja. Ne rahastot, jotka voivat sijoitustoiminnassaan hyödyntää velkavipua eli leveraatiota, altistuvat velkavipuriskille. Velanoton lisäksi velkavipua voidaan hyödyntää myös käyttämällä sijoitustoiminnassa johdannaisia. Velkavipu voimistaa rahaston arvonvaihtelua, eli hyvissä markkinaolosuhteissa rahaston arvonkehitys on entistä suotuisampaa, mutta toisaalta heikkojen olosuhteiden vallitessa rahaston arvonkehitys on entistä heikompaa.

10.2 Likviditeettiriski

Rahaston likviditeettiriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa rahaston sijoituskohteena olevia arvopapereita ei saada muutettua käteiseksi toivotussa aikataulussa ja/tai kohtuulliseen hintaan. Jos likviditeettiriski on korkea, kaupankäyntiä arvopaperilla tapahtuu harvakseltaan ja kaupankäynnin volyyymi on pientä. Jos arvopaperin osto tai myynti toteutetaan tämänkaltaisessa likviditeettitilanteessa, voi rahasto-osuuden arvo laskea, erityisesti jos kaupan koko on suuri. Likviditeettiriski voidaan ymmärtää myös tilanteena, jossa kaupankäynti arvopaperilla ei ole mahdollista esimerkiksi pörssin toimintakatkoksen vuoksi. Likviditeettiriskin realisoituminen saattaa vaikuttaa rahaston hintakehityksen ohella myös rahaston kykyyn tarttua muihin sijoitusmahdollisuuksiin tai se saattaa myös viivästyttää rahastolunastusten toteutusaikatauluun.

Likviditeettiriski kohdistuu erityisesti heikomman luottoluokituksen joukkovelkakirjalainasijoituksiin, pienen markkinaarvon omaavien yritysten osakkeisiin, kehittyvillä markkinoilla liikkeeseenlaskettuihin instrumentteihin, hedge-rahastoihin ja reaaliomaisuuteen, kuten kiinteistöihin ja metsään. Erityisesti reaaliomaisuusrahastojen kohdalla likviditeettiriski on koholla, sillä reaaliomaisuusinstrumenteilla käydään kauppaa melko harvakseltaan. Jos reaaliomaisuusrahastoihin kohdistuu samanaikaisia suuria lunastustoimeksiantoja, on mahdollista, ettei omaisuutta saada myytyä normaaleilla kauppahinnoilla. Äärimmäisessä tapauksessa, osuudenomistajien yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi on mahdollista, että reaaliomaisuusrahasto keskeyttää lunastustoimeksiantojen toteuttamisen

10.3 Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä, joka aiheutuu esimerkiksi ulkoisista tekijöistä ja teknologiasta tai henkilöstön, organisaation tai sisäisten prosessien puutteellisesta toiminnasta. Nämä riskit voivat realisoitua esimerkiksi IT-järjestelmien toimintahäiriönä kauppojen selvitys- ja säilytysjärjestelmässä, millä voi olla negatiivista vaikutusta esimerkiksi rahaston sijoituskohteena olevan arvopaperin kaupankäyntiin.

10.3.1 Force Majeure -riskit

Force Majeure -riskeillä tarkoitetaan sopimuksista riippumattomia, ennalta arvaamattomia ja ylivoimaisia seurauksia aiheuttavia tekijöitä, jotka merkitsevät riskiä toiminnan jatkuvuudesta ja joista sopimusosapuolet eivät tyypillisesti ole vastuussa. Force Majeure -riskejä voivat olla esimerkiksi vakavat

luonnonkatastrofit, kapinat, lakot ja sotatilat. Force Majeure -riskien realisoituminen saattaa vaikuttaa merkittävästi esimerkiksi rahaston sijoituskohteena olevien arvopapereiden hintoihin tai rahaston mahdollisuuksiin käydä arvopaperikauppaa.

10.3.2 Poliittiset riskit

Rahaston sijoituskohteena oleviin markkinoihin voi sisältyä poliittista riskiä, joka saattaa realisoitua rahaston arvoon vaikuttavana markkinariskinä. Tämän kaltaisena poliittisena riskinä voidaan ymmärtää esimerkiksi sodat sekä yllättävät muutokset rahaston sijoituskohteena olevan markkina-alueen talouspolitiikassa tai poliittisessa ympäristössä, joilla saattaa olla odottamatonta vaikutusta rahaston sijoituskohteena olevien arvopapereiden hintoihin. Rahaston sijoituskohteena oleviin markkinoihin sisältyy poliittista riskiä, joka saattaa realisoitua rahastoon vaikuttavana operatiivisena riskinä. Tämän kaltaisen poliittinen riski voi ilmetä erilaisina sanktioina, kuten esimerkiksi veroseuraamuksina, valuuttasäännöstelynä ja varojen kotiuttamisen vaikeuttamisena ulkomailta. Näillä tekijöillä saattaa olla vaikutusta rahaston sijoituskohteena olevien arvopapereiden hintoihin tai rahastojen lunastusaikatauluihin.

10.3.3 Selvitysriskit

Selvitysriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että arvopaperikaupan vastapuoli ei toimi sovittujen ehtojen mukaisesti, vaikka toinen osapuoli on täyttänyt omat sopimusvelvoitteensa. Selvitysrishti on erityisen suuri mannertenvälisissä arvopaperi- ja valuuttatransaktioissa, sillä kauppojen selvitys tapahtuu mahdollisesti eri aikavyöhykkeillä. Kehittyvien arvopaperimarkkinoiden selvitysrishti on suurempi kuin kehittyneiden arvopaperimarkkinoiden vastaava riski johtuen muun muassa kaupankäyntimenetelmien eroavuuksista ja kehittymättömyydestä.

10.4 Vastapuoliriski

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että sopimuksen vastapuoli ei kykene suoriutuman sopimuksellisista velvoitteistaan esimerkiksi maksuhäiriön tai konkurssin vuoksi. Rahaston käytössä kauppaa vakioimattomilla johdannaissopimuksilla tai jos rahasto harjoittaa arvopaperilainautusta tai jos rahastolla on arvopapereiden takaisinostosopimuksia, rahasto altistuu vastapuoliriskille. Maksuhäiriön tapahtuessa rahastolla saattaa kestää useita päiviä sopimuksen purkamisessa, jona aikana sijoituskohteiden arvo saattaa alentua huomattavasti ja lisäksi rahaston saama korvaus saattaa olla huomattavan rajoitettu tai pahimmassa tapauksessa korvausta ei saada vastapuolelta lainkaan.

Vastapuoliriskiä pyritään rajoittamaan vakuuksilla. Vastapuolen maksuhäiriön yhteydessä on kuitenkin mahdollista, että saatujen vakuuksien arvo ei riitäkään kattamaan vastapuoliriskiä kokonaisuudessaan. Tällainen on mahdollista, jos esimerkiksi vakuudet on hinnoiteltu väärin, niiden arvo on alentunut tai niiden likviditeetti on heikentynyt.

11 Rahastojen kokonaisriskien laskennassa käytetyt menetelmät

OP-Rahastoyhtiö käyttää rahastojen kokonaisriskin laskennassa Value-At-Risk (VaR) -menetelmää CESR:n ja ESMA:n ohjeiden mukaisesti. VaR-luku kertoo sijoitusten suurimman odotetun tappion tietyllä luottamustasolla ja tietyllä horisontilla, kun markkinaolosuhteet ovat normaalit. Luku ei kerro kuitenkaan mitään odotetun tappion suuruudesta, jos tappio ylittää laskennassa käytetyn luottamustason. VaR-luku ei myöskään välttämättä reagoi, jos rahaston omistuksia on voimakkaasti vivutettu. Tästä syystä VaR-lukua on hyvä täydentää vivutuksesta kertovilla tunnusluvuilla.

OP-Rahastoyhtiö laskee VaR-luvun päivittäin perustuen vuoden historiadataan, 99 prosentin luottamustasoon ja 20 pankkipäivän pitoaikaan. Value-at-Risk viitekehys noudattaa, rahastosta riippuen, joko suhteellista tai absoluuttista lähestymistapaa. Lähestymistapa määritellään etukäteen ja on rahastolle pysyvä. Molemmassa tapauksessa VaR-luku lasketaan samalla tavalla rahaston kaikista positioista.

Absoluuttinen Value-at-Risk –lähestymistapa

Absoluuttinen Value-at-Risk – lähestymistapa tehdään rahastoille, joiden sijoituspolitiikkaa määritellään absoluuttisen tuototavoitteen ja absoluuttisen riskitason kautta. Tunnusluku lasketaan vertaamalla rahaston sijoitusten VaR-lukua rahaston arvoon. Rahaston VaR-luku ei saa olla yli 20 prosenttia rahaston arvosta.

Suhteellinen Value-at-Risk –lähestymistapa

Suhteellinen Value-at-Risk-lähestymistapa tehdään rahastoille, joiden sijoituspolitiikka ja riskitaso määritellään yleisesti tunnetun viiteindeksin kautta. Tunnusluku lasketaan vertaamalla rahaston sijoitusten VaR-lukua viitesalkun sijoitusten VaR-lukuun. Rahaston VaR-luku ei saa olla yli kaksinkertainen suhteessa viitesalkun VaR-lukuun.

Liitteessä X on esitetty kaikkien OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen käyttämä kokonaisriskin laskentatapa, mahdollinen viitesalkku sekä tavoiteltu vivutustaso.

Vivutustaso on laskettu CESR:n ohjeen mukaisesti. Rahastojen vuosikertomuksessa on esitetty lisäksi tarkempia laskelmia, mukaan lukien VaR-limiitin pienin, suurin ja keskimääräinen käyttöaste. Lisäksi vuosikertomuksessa raportoidaan todellinen vivutustaso.

12 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

OP-Rahastoyhtiö Oy julkaisee rahastoesitteessä ja vuosikertomuksissa rahastokohtaisia tunnuslukuja Suomen Sijoitusrahastoyhdistyksen suosituksen ja valtiovarainministeriön asetuksen 231/2014 mukaisesti. Julkaisut ovat saatavissa op.fi:ssä.

Tunnuslukujen yhtenäinen raportointikäytäntö lisää rahastojen vertailtavuutta. Rahastokohtaiset tunnusluvut raportoidaan vuosikertomuksen ja puolivuositarkastuksen yhteydessä.

OP-Rahastoista raportoidaan seuraavat tunnusluvut: Volatiliteetti, Active Share, Tracking Error, Sharpen luku, Kiertonopeus, Juoksevat kulut sekä rahaston Kaupankäyntikulut.

12.1 Tuoton vaihtelevuus tai volatiliteetti

Arvopaperisijoittamiseen liittyy sijoituksen markkina-arvon vaihtelu, joten sijoituksen arvo voi sekä nousta että laskea. Kun arvo vaihtelee, sijoituksen tuottoon liittyy epävarmuutta, jota kutsutaan riskiksi. Riskin suuruutta kuvaa vuotuisen tuoton vaihtelevuus eli volatiliteetti.

Suuri volatiliteetti luku tarkoittaa sitä, että rahasto-osuuden tuoton vaihteluun liittyvä epävarmuus eli riski on todennäköisesti suuri, ja päinvastoin. Rahasto-osuuden volatiliteetti lasketaan vuosikertomuksissa ja muissa katsauksissa.

12.2 Active Share

Active share -tunnusluku kertoo, kuinka suurelta osin rahaston salkun sijoitukset eroavat sen vertailuindeksin sisällöstä. Mitä suurempi luku on, sitä enemmän rahaston valitsemat osakkeet ja niiden painotukset poikkeavat vertailuindeksin osakkeista ja painotuksista.

Active Share -luku lasketaan pääsääntöisesti niille osakerahastoille, joilla on vertailuindeksi. Active Share -luku ilmoitetaan prosentteina ja se kuvaa, kuinka suuri osuus rahaston salkun sisällöstä poikkeaa vertailuindeksin jakaumasta. Active Share on aktiivisen salkunhoidon mittari. Mitä suurempi luku, sitä enemmän salkussa olevat osakkeet ja/tai niiden painot poikkeavat indeksin jakaumasta ja sitä aktiivisemmin rahaston sijoitustoimintaa on hoidettu. Tietyt rahastot, kuten pohjoismaiset maakohtaiset osake-rahastot, ovat aktiivisesti hallinnoituja, ja niiden sijoitusuniversumi on keskittynyt. Keskittyneisyyden aste rajoittaa yleensä saavutettavissa olevaa Active Share lukua.

12.3 Aktiiviriski / Tracking Error, %

Tracking Error puolestaan kertoo, miten paljon rahasto-osuuden tuotto eroaa vertailuindeksistä.

Mikäli salkun sijoitukset poikkeavat kovin paljon vertailuindeksin jakaumasta, kasvaa se mahdollisuus, että myös sijoituksen tuotto on vertailuindeksin tuoton ylä- tai alapuolella. Mikäli taas rahaston Tracking Error on pieni, on todennäköistä, että myös osuuden tuotto seurailee melko tarkasti vertailuindeksiä.

Tracking Error lasketaan rahaston ja sen vertailuindeksin toteutuneista tuottoeroista ja kertoo, kuinka paljon rahaston toteutuneet tuotot ovat poikenneet vertailuindeksin tuotoista.

12.4 Sharpen luku

Sharpen luku on rahasto-osuuden tuoton ja riskin mittaamisessa käytetty suhdeluku. Mitä suurempi luku on, sitä paremmin sijoitus on tuottanut suhteessa riskiinsä.

Sharpen luku kuvaa, kuinka paljon enemmän rahasto-osuus on tuottanut verrattuna riskittömään talletukseen. Sharpen mittarin arvo on rahasto-osuuden tuoton ja riskittömän tuoton erotus jaettuna volatilitteetilla.

12.5 Salkun kiertonopeus, %

Salkun kiertonopeus ilmaisee arvopapereiden keskimääräisen vaihtuvuuden rahastossa vuoden aikana. Mitä suurempi kiertonopeus on, sitä enemmän rahasto on käynyt kauppaa rahasto-osuuksien merkinnästä ja lunastuksesta aiheutuvan kierron lisäksi. Pieni kiertonopeus indikoi, että rahavirta on pääasiassa ohjannut rahaston kaupankäyntiä. Jos rahaston rahavirta on suurempi kuin arvopapereiden ostojen ja myynnin yhteenlaskettu arvo on kiertonopeus negatiivinen.

Kiertonopeus lasketaan seuraavalla kaavalla = $(\text{Summa 1} - \text{Summa 2}) / M * 100$.

Summa 1 = Arvopapereilla tehdyt ostot ja myynnit yhteensä, summa 2 = rahasto-osuuksilla tehdyt merkinnät ja lunastukset yhteensä. M= päivittäin laskettujen nettovarojen keskimääräinen kokonaisarvo. Kiertonopeus lasketaan enintään yhden vuoden historiasta.

12.6 Juoksevat kulut, %

Juoksevat kulut -lukuun sisältyvät tarkastelujakson päättämistä edeltävien 12 kuukauden aikana rahaston varoista todellisuudessa veloitettu hallinnointipalkkio euroina ja muut kulut, jotka vuoden mittaan veloitetaan rahaston arvosta. Luvussa ei kuitenkaan oteta huomioon tuottosidonnaista palkkiota tai kaupankäyntikulua, jotka ilmoitetaan erikseen.

Juoksevat kulut kuvaavat rahastoyhtiön perimien palkkioiden osuutta rahaston arvosta. Juoksevilla kuluilla tarkoitetaan vuotuisesti muutettua lukua, jossa rahaston varoista perittävät palkkiot lasketaan yhteen. Juoksevat kulut -luku ei sisällä rahaston tuottosidonnaista palkkiota tai kaupankäyntikulua, joiden vaikutus rahaston arvoon on ilmoitettu erikseen.

12.7 Rahaston kaupankäyntikulut, %

Rahaston kaupankäyntikulut raportoidaan tarkastelujakson päättämistä edeltävien 12 kuukauden ajalta. Tunnusluku kuvaa, miten rahaston varoista veloitettavat, rahaston kaupankäyntiin liittyvät ja arvopaperinvälittäjille maksettavat palkkiot sekä valuutanvaihdosta aiheutuvat kulut vaikuttavat rahaston arvoon vuositasona. Kaupankäyntikulut ilmoitetaan prosenttilukuna rahaston keskimääräisestä markkina-arvosta tarkastelujakson aikana (viimeiset 12 kuukautta).

Rahaston kaupankäyntikulut lasketaan siten, että rahaston yhteenlasketut kaupankäyntikulut (EUR) mukaan lukien valuutanvaihdosta aiheutuneet kulut tarkastelujakson päättämistä edeltävien 12 kuukauden ajalta jaetaan rahaston keskimääräisellä markkina-arvolla vastaavana ajanjaksona. Korko- tai yhdistelmärahastojen korkosijoitusten osalta kaupankäyntikulua ei ole mahdollista ilmoittaa erikseen, koska korkosijoituksissa kaupankäynti-kulut/ välityspalkkiot sisältyvät kaupankäyntihintoihin.

13 Tiettyjä rahastojen erityispiirteitä

Sijoittaminen Kiinan kansantasavallan osakemarkkinoille Kiinaan tehdyt sijoitukset altistuvat yleisille kehittyvien markkinoiden riskeille (kappale 10.1.3), mutta ne altistuvat myös erityisille Kiinaan kohdistuville riskeille. Kiinan talous on murrosvaiheessa suunnitelmataloudesta kohti markkinavetoisempaa mallia ja sijoitukset Kiinassa ovat herkkiä muutoksille paikallisessa lainsäädännössä. Kiinalaisilla A-osakkeilla voidaan käydä kauppaa joko suoraan kiinalaisissa pörssissä, kuten Shanghain (SSE) tai Shenzhenin (SZSE) pörssissä, tai sitten Hongkongin pörssin (SEHK) välityksellä. Ulkomaiset sijoittajat voivat käydä kauppaa Shanghain tai Shenzhenin pörssissä vain, jos niillä on Kiinan kansantasavallan myöntämä Qualified Foreign Institutional Investor (QFII) lisenssi. Kiinalaisilla osakkeilla voidaan käydä kauppaa myös Stock Connect ohjelman avulla, joka on vastavuoroinen markkinoillepääsyohjelma (mutual market access program). Stock Connect ohjelman avulla ulkomainen sijoittaja voi käydä kauppaa valikoiduilla arvopapereilla Shanghain tai Shenzhenin pörssissä Hongkongin pörssin välityksellä.

Kiinalaisilla arvopapereilla kaupankäyntiä on rajoitettu tiukkojen säännösten mukaan ja esimerkiksi kaupankäyntivolyymia sekä osakkeiden pitoaikaa säädellään. Tällä voi olla vaikutusta rahaston kykyyn toteuttaa tehokkaasti sijoitusstrategiaansa ja arvopapereista saatavaan hintaan, erityisesti jos omistuksia pitäisi realisoida nopeasti. QFII-lisenssi saatetaan myös perua tai Stock Connect ohjelman piiristä voidaan poistaa tiettyjä osakkeita. Stock Connect -ohjelman puitteissa hankitut arvopaperit merkitään paikallisiin hallintarekistereihin Hong Kong Securities and Clearing Corporation Limitedin (HKSCC) omistamiksi, vaikkakin tosiasiallinen edunsaaja olisi ulkomainen sijoittaja. Paikallisen säännösten mukaan HKSCC:n tulee pitää Stock Connect osakkeet erillään velkojille jaettavasta yleisestä varallisuudesta, mutta lainsäädäntö on tältä osin vielä paikoin kehittymätöntä, eikä järjestelmää ole testattu käytännössä, joten on olemassa riski että rahasto ei saisi maksuhäiriötilanteessa täysimääräistä korvausta omistuksistaan.

Stock Connect -ohjelma on auki vain niinä päivinä, jolloin sekä Kiinan kansantasavallan että Hong Kongin markkinat ovat auki ja jolloin pankit ovat avoinna näillä markkinoilla vastaavina selvityspäivinä. Niinä päivinä, joina Stock Connect -ohjelman avulla ei voida käydä kauppaa, kohdistuu rahaston omistuksiin arvovaihteluriski.

Stock Connect -ohjelmassa arvopaperit noteerataan offshore renminbeinä (CNH), kun taas Kiinan kansantasavallan pörssissä osakkeet noteerataan onshore renminbeinä (CNY). Stock Connect -ohjelman kautta tehdyssä kaupankäynnissä sijoittaja siis altistuu näiden kahden valuutan väliselle valuuttakurssiriskille.

14 Vastuullinen sijoittaminen

Vastuullisten teemarahastojen sijoitustoiminnassa sovelletaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden lisäksi myös yksityiskohtaisempia vastuullisuuteen liittyviä painotuksia sekä rajoituksia, joita on kuvattu tarkemmin alla.

14.1 OP-Ilmasto

Rahaston varat sijoitetaan yrityksiin, joihin ilmastomuutoksella ja siihen varautumisella arvioidaan olevan suurimmat positiiviset vaikutukset. Rahaston sijoituskohteena olevat yritykset ovat tyypillisesti liiketoiminnallisesti hyvässä asemassa taistelussa ilmaston lämpenemistä, sillä ne kehittävät tai toimittavat energiaa säästävää teknologiaa, vaihtoehtoisia energialähteitä, jäte- tai vesihuoltoa sekä kierrätystä tai niillä voi olla erityistä alan tietoutta.

14.2 OP-Puhdas Vesi

Rahaston varat sijoitetaan yhtiöihin, joiden tuloksesta vähintään 50% syntyy veteen liittyvistä toiminnoista. Tyypillisesti rahaston omistuksista noin 60% - 75% on tämän kaltaisia vah-

vasti vesitoimialaan liittyviä yrityksiä. Lisäksi rahasto voi sijoittaa yrityksiin, joiden toiminnassa vesitoimiala on pienemmässä roolissa, mutta jotka ovat jollakin veteen liittyvällä kapeamalla sektorilla markkinajohtajia. Tämän tyyppisiin markkinajohtajiin voidaan sijoittaa, jos yrityksen tuloksesta vähintään 10% syntyy veteen liittyvältä sektorilta.

14.3 OP-Vähähiilinen Maailma

Rahaston varat sijoitetaan yhtiöihin, joiden hiilijalanjälki on alhaisempi kuin muilla saman sektorin toimijoilla. Sijoituskohteet valitaan maailmanlaajuisesti kehittyneiltä ja kehittyviltä osakemarkkinoilta siten, että kultakin toimialalta valitaan vain hiilijalanjäljeltään ekologisesti toimivien yhtiöiden parhaimmisto. Rahaston sijoituskohteiden arvioitu hiilijalanjälki on noin 50% matalampi kuin tavanomaisessa maailmanlaajuisesti sijoitavassa osakerahastossa. Päästö- ja fossiilisten polttoaineiden varantojen arvioinnissa käytetään hyväksi MSCI:n hiilidataa.

14.4 OP-Kestävä Maailma

OP-Kestävä Maailma -rahastossa käytetään sekä negatiivista että positiivista valintaa. Negatiivinen valinta tarkoittaa sitä, että rahaston sijoituskohteista on rajattu tiettyjä sektoreita ja toimintoja pois alla kuvatun mukaisesti. Poissulkemisen kriteerimme päivittyvät tarvittaessa yleisen toimintaympäristön kehityksen mukana. Positiivisessa valinnassa yritysten toimintatapoja tarkastellaan vastuullisuuden näkökulmasta ja vain yritysten parhaimmisto voi päätyä rahastoon.

14.5 Negatiivinen valinta

14.5.1 Terveydelle haitalliset tai riippuvuutta aiheuttavat tuotteet ja palvelut

Rahasto ei sijoita tuotteisiin tai palveluihin, jotka ovat terveydelle haitallisia tai aiheuttavat riippuvuutta. Tähän kategoriaan luemme alkoholin ja tupakan valmistuksen sekä uhkapelityhtiöt. Emme myöskään sijoita sellaisiin yhtiöihin, joiden liikevaihdosta merkittävä osa tulee tupakan tai alkoholin myynnistä. Mikäli em. tuotteiden osuus myynnistä on vähäinen, kuten tyypillisesti esimerkiksi tavaratalon tapauksessa, sijoittaminen on mahdollista, mikäli yhtiö muutoin täyttää rahaston vaatimukset. Arviot perustuvat salkunhoitajan käytettävissä olevaan tietoon.

14.5.2 Sosiaaliset ja yhteiskunnalliset aiheet

Myös sosiaalisesta ja yhteiskunnan näkökulmasta haitalliset tai kiistanalaiset toimintatavat, tuotteet ja palvelut ovat sellaisia, joihin rahasto ei sijoita. Tähän kategoriaan kuuluvat muiden aseiden kuin urheilu- ja metsästysaseiden valmistus, YK:n Global Compactin vastainen toiminta, kuten lapsityövoima ja korruptio, aikuisviihteen tuotanto, eläinkokeet muihin kuin lääketieteellisiin tarkoituksiin ja aggressiivinen verosuunnittelu. Aggressiivisen verosuunnittelun määritelmä tulee kehittymään kansainvälisten linjausten ja parantuvan raportoinnin ansiosta. Tällä hetkellä kiinnitämme huomiota esimerkiksi tietoomme tulleisiin maakohtaisiin aggressiivisiin järjestelyihin.

14.5.3 Ympäristö

Ympäristöystävällistä rahasto ei sijoita öljy- tai kaasusektorin yhtiöihin, eikä muutoin ilmastomuutokseen merkittävästi vaikuttaviin yhtiöihin. Kriteereinä ilmastomuutokseen vaikuttamisen suhteen käytetään fossiilisten energianlähteiden varantoja, hiilijalanjälkeä ja hiili-intensiteettiä. Rahasto ei myöskään sijoita ydinvoiman tuottajiin.

14.6 Positiivinen valinta

Positiivisessa valinnassa jäljelle jääneiden toimialojen yrityksistä rahastoon voi päätyä ainoastaan sellaiset yritykset, jotka ovat vastuullisuuden tarkastelussa sektorinsa parhaiden joukossa. Vastuullisuustarkastelu muodostuu kolmesta kokonaisuudesta, jotka liittyvät ympäristöön, yhteiskuntaan ja yritysten hallintotapaan. Vastuullisten yritysten valinnassa hyödyn-

nämme yhtenä lähteenä MSCI:n keräämää aineistoa, jossa yritysten vastuullisuutta arvioidaan satojen erilaisten mittareiden avulla. Mittarit liittyvät esimerkiksi työntekijöiden kohteluun, työturvallisuuteen, hankintaketjun vastuullisuuteen, kasvihuonekaasupäästöihin ja saasteisiin, veden käyttöön, tuotteiden hiilijalanjälkeen, biodiversiteettiin, hallituksen kokoonpanoon ja korruptioon

15 OP-Indeksirahastojen käyttämät indeksit

OP-Aasia Indexi -sijoitusrahaston jäljiteltävä vertailuindeksi on MSCI Pacific indexi. Indeksien koostumuksen ja sijoituspolitiikan löydät indeksintarjoajan verkkosivulta osoitteesta <http://www.msci.com>.

Rahasto jäljittelee vertailuindeksiään käyttäen osittaisen fyysisen jäljittelyn mallia. Rahasto pyrkii kustannussyistä jäljittelemään indeksiään valitsemansa optimoidun otannan avulla eli kaikkiin indeksiin sisältämiin osakkeisiin ei välttämättä sijoiteta. Lisäksi pientä käteisosuutta vastaava määrä indeksiä tehdään synteettisen jäljittelyn mallilla. Osakeindeksifutuurien ja indeksiosuusrahastojen (ETF) käyttö on mahdollista salkunhoidon tehostamiseksi.

Rahaston odotettu, tracking errorilla mitattu aktiiviriski on 0-0,5 %.

Aktiiviriskin suuruuteen vaikuttavat mm. seuraavat asiat: hallinnointipalkkio, tapahtumakulut, kaupankäyntikulut, suuret toimeksiannot, verot, indeksin tasapainotus, epälikvidit osakkeet sekä osinkojen uudelleensijoitus

OP-Amerikka Indexi -sijoitusrahaston vertailuindeksi on MSCI North America indexi. Indeksien koostumuksen ja sijoituspolitiikan löydät indeksintarjoajan verkkosivulta osoitteesta <http://www.msci.com>.

Rahasto jäljittelee vertailuindeksiään käyttäen osittaisen fyysisen jäljittelyn mallia. Rahasto pyrkii kustannussyistä jäljittelemään indeksiään valitsemansa optimoidun otannan avulla eli kaikkiin indeksiin sisältämiin osakkeisiin ei välttämättä sijoiteta. Lisäksi pientä käteisosuutta vastaava määrä indeksiä tehdään synteettisen jäljittelyn mallilla. Osakeindeksifutuurien ja indeksiosuusrahastojen (ETF) käyttö on mahdollista salkunhoidon tehostamiseksi.

Rahaston odotettu, tracking errorilla mitattu aktiiviriski on 0-0,5 %.

Aktiiviriskin suuruuteen vaikuttavat mm. seuraavat asiat: hallinnointipalkkio, tapahtumakulut, kaupankäyntikulut, suuret toimeksiannot, verot, indeksin tasapainotus, epälikvidit osakkeet sekä osinkojen uudelleensijoitus.

OP-Eurooppa Indexi -sijoitusrahaston vertailuindeksi on MSCI Europe indexi. Indeksien koostumuksen ja sijoituspolitiikan löydät indeksintarjoajan verkkosivulta osoitteesta <http://www.msci.com>.

Rahasto jäljittelee vertailuindeksiään käyttäen osittaisen fyysisen jäljittelyn mallia. Rahasto pyrkii kustannussyistä jäljittelemään indeksiään valitsemansa optimoidun otannan avulla eli kaikkiin indeksiin sisältämiin osakkeisiin ei välttämättä sijoiteta. Lisäksi pientä käteisosuutta vastaava määrä indeksiä tehdään synteettisen jäljittelyn mallilla. Osakeindeksifutuurien ja indeksiosuusrahastojen (ETF) käyttö on mahdollista salkunhoidon tehostamiseksi.

Rahaston odotettu, tracking errorilla mitattu aktiiviriski on 0-0,5 %.

Aktiiviriskin suuruuteen vaikuttavat mm. seuraavat asiat: hallinnointipalkkio, tapahtumakulut, kaupankäyntikulut, suuret toimeksiannot, verot, indeksin tasapainotus, epälikvidit osakkeet sekä osinkojen uudelleensijoitus.

OP-Maailma Indexi -sijoitusrahaston vertailuindeksi on MSCI World indexi. Indeksien koostumuksen ja sijoituspolitiikan löydät indeksintarjoajan verkkosivulta osoitteesta <http://www.msci.com>.

Rahasto jäljittelee vertailuindeksiään käyttäen osittaisen fyysisen jäljittelyn mallia. Rahasto pyrkii kustannussyistä jäljittelemään indeksiään valitsemansa optimoidun otannan avulla eli kaikkiin indeksiin sisältämiin osakkeisiin ei välttämättä sijoiteta. Lisäksi pientä käteisosuutta vastaava määrä indeksiä tehdään synteettisen jäljittelyn mallilla. Osakeindeksifutuurien ja indeksiosuusrahastojen (ETF) käyttö on mahdollista salkunhoidon tehostamiseksi.

Rahaston odotettu, tracking errorilla mitattu aktiiviriski on 0-0,5 %.

Aktiiviriskin suuruuteen vaikuttavat mm. seuraavat asiat: hallinnointipalkkio, tapahtumakulut, kaupankäyntikulut, suuret toimeksiannot, verot, indeksin tasapainotus, epälikvidit osakkeet sekä osinkojen uudelleensijoitus.

OP-Pohjoismaat Indexi -sijoitusrahaston vertailuindeksi on MSCI Nordic Countries indexi. Indeksien koostumuksen ja sijoituspolitiikan löydät indeksintarjoajan verkkosivulta osoitteesta <http://www.msci.com>.

Rahasto jäljittelee vertailuindeksiään käyttäen fyysisen jäljittelyn mallia. Lisäksi pientä käteisosuutta vastaava määrä indeksiä tehdään synteettisen jäljittelyn mallilla. Osakeindeksifutuurien ja indeksiosuusrahastojen (ETF) käyttö on mahdollista salkunhoidon tehostamiseksi.

Rahaston odotettu, tracking errorilla mitattu aktiiviriski on 0-0,5 %.

Aktiiviriskin suuruuteen vaikuttavat mm. seuraavat asiat: hallinnointipalkkio, tapahtumakulut, kaupankäyntikulut, suuret toimeksiannot, verot, indeksin tasapainotus, epälikvidit osakkeet sekä osinkojen uudelleensijoitus.

OP-Suomi Indexi -sijoitusrahaston vertailuindeksi on Nasdaq OMX Helsinki Benchmark Cap indexi. Indeksien koostumuksen ja sijoituspolitiikan löydät indeksintarjoajan verkkosivulta osoitteesta <http://www.nasdaqomxnordic.com>.

Rahasto jäljittelee vertailuindeksiään käyttäen fyysisen jäljittelyn mallia. Lisäksi pientä käteisosuutta vastaava määrä indeksiä tehdään synteettisen jäljittelyn mallilla. Osakeindeksifutuurien ja indeksiosuusrahastojen (ETF) käyttö on mahdollista salkunhoidon tehostamiseksi.

Rahaston odotettu, tracking errorilla mitattu aktiiviriski on 0-0,5 %.

Aktiiviriskin suuruuteen vaikuttavat mm. seuraavat asiat: hallinnointipalkkio, tapahtumakulut, kaupankäyntikulut, suuret toimeksiannot, verot, indeksin tasapainotus, epälikvidit osakkeet sekä osinkojen uudelleensijoitus.

16 Indeksintarjoajien vastuunrajoituslausekkeet

MSCI ei osallistu tässä rahastoesitteessä mainittujen sijoitusrahastojen hallintointiin tai myynninedistämiseen eikä vastaa niistä arvopapereista tai indekseistä, joihin nämä sijoitusrahastot perustuvat. MSCI-indeksit ovat MSCI:n omaisuutta eikä niitä saa jäljitellä tai käyttää muuhun tarkoitukseen ilman MSCI:n lupaa. MSCI ei anna indekseilleen mitään takuita.

17 Rahastojen käyttämät sijoitusprosessit

Sijoitusprosessien tavoitteena on lisäarvon tuottaminen suhteellisesti joko rahaston vertailuindeksiin tai rahastoa kuvaavan teeman sijoitusvalikoimaan.

Ohessa on tyypillisiä aktiivisen salkunhoidon yhtiövalintaan liittyviä sijoitusprosesseja. Yksittäisen rahaston sijoituskokonaisuudet voivat muodostua yhdestä tai useammasta toiminnallisuudesta.

-yksittäisiin yhtiöihin kohdistuva määrällinen ja laadullinen analyysi, jossa kartoitetaan toimialojen ja yritysten mahdollisuudet lisäarvon tuottamiseen. Sijoitussalkun kohdevalinnoille on ominaista erinomainen kasvupotentiaali (fundamentaalin käsittelytapa).

-yksittäisiin yhtiöihin kohdistuva perustekijöiden syvälinen analyysi, jossa kartoitetaan yritykset, joiden perustekijät ovat vahvat ja joiden arvostustaso on potentiaaliinsa nähden houkutteleva. Sijoitussalkun kohdennetut valinnat muodostavat suhteellisesti keskittyviä salkun rakenteeseen (fokusoitunut käsittelytapa).

-yksittäisiin yhtiöihin kohdistuva analyysi, jossa kartoitetaan yritykset, joille on ominaista positiivinen tuloskasvu, vahva kassavirta ja houkutteleva osingonjakopolitiikka. Sijoitussalkun kohdevalinnoille on ominaista korkea ja hyvin ennustettava osinkotuotto, joka kuvastaa alla olevan liiketoiminnan vakautta (vakaan toiminnan käsittelytapa)

-yksittäisiin yhtiöihin kohdistuva analyysi, jossa kartoitetaan yritykset, joille on ominaista selkeä aliarvostus suhteessa sekä kirja-arvoon että tuloksentekokykyyn. Sijoitussalkun kohdevalinnoille on ominaista vahva rahoitusasema ja hyvät tulevaisuudennäkökymät. (arvostuksellinen käsittelytapa).

Perinteisen aktiivisen salkunhoidon yhtiövalintaan liittyvien sijoitusprosessien rinnalla käytetään aktiiviseen analytiikkaan pohjautuvia sijoitusprosesseja. Aktiivisella analytiikalla tarkoitamme suurten tietomäärien (big data) käsittelystä johdettavia sijoitusprosesseja. Suurten tietomäärien käsittelyssä hyödynnetään datan automatisaatiota, systemaattisia käsittelytapoja, kvantitatiivisia ja menetelmäpohjaisia käsittelytapoja. Aktiivisen analytiikan sijoitusprosessissa on tyypillistä suurten tietomassojen käsittely sijoitussalkun halutun tavoitteen muodostamiseksi ja saavuttamiseksi. Suurten tietomäärien analyysissa voidaan yhdistää perinteistä yhtiökohtaista analyysia. Analyysissa voidaan etsiä yhdistäviä tekijöitä sekä luoda menetelmäpohjaisia käsittelytapoja.

18 Taulukot

18.1 OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat rahastot

Yhdistelmärahasto	Aloituspäivä	Rahaston säännöt vahvistettu	Salkunhoitoyhteisö
OP-Kestävä Maailma -sijoitusrahasto	20.9.2016	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Maltillinen -sijoitusrahasto	8.3.2012	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Private Strategia 25 -erikoissijoitusrahasto	12.5.2015	8.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Private Strategia 50 -erikoissijoitusrahasto	12.5.2015	8.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Private Strategia 75 -erikoissijoitusrahasto	12.5.2015	8.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Rohkea -sijoitusrahasto	15.2.1989	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Taktinen salkku -sijoitusrahasto	23.4.2001	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Varovainen -sijoitusrahasto	11.6.2009	27.11.2017	OP Varainhoito Oy

Osakerahasto	Aloituspäivä	Rahaston säännöt vahvistettu	Salkunhoitoyhteisö
OP-Afrikka -sijoitusrahasto	29.3.2012	31.10.2018	Duet Asset Management
OP-Amerikka Analytikka -sijoitusrahasto	22.3.2017	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Amerikka Arvo -sijoitusrahasto	23.4.2014	27.11.2017	Robeco Investment Mgmt
OP-Amerikka Kasvu -sijoitusrahasto	30.5.2014	27.11.2017	Wells Fargo Asset Mgmt
OP-Amerikka Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	8.7.2013	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Eurooppa Nousevat tähdet -sijoitusrahasto	5.11.2015	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt -sijoitusrahasto	13.12.2012	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Eurooppa Plus -erikoissijoitusrahasto	26.1.2015	8.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Ilmasto -sijoitusrahasto	7.4.1997	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Intia -erikoissijoitusrahasto	3.5.2004	8.11.2017	JPMorgan
OP-Japani -sijoitusrahasto	29.6.2004	27.11.2017	JPMorgan
OP-Japanin Tähdet -sijoitusrahasto	15.12.2016	27.11.2017	Invesco Asset Management
OP-Kehittyvä Aasia -sijoitusrahasto	10.10.2007	31.10.2018	Fidelity
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat -sijoitusrahasto	17.11.2009	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Kehittyvät Reunamarkkinat -sijoitusrahasto	9.9.2014	27.11.2017	Duet Asset Management
OP-Kiina -sijoitusrahasto	10.6.2002	27.11.2017	JPMorgan
OP-Kiinteistö -sijoitusrahasto	1.11.2004	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Latinalainen Amerikka -sijoitusrahasto	2.9.2008	27.11.2017	BTG Pactual
OP-Maailma -sijoitusrahasto	2.6.1997	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Private Osakestrategia -erikoissijoitusrahasto	12.5.2015	8.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Puhdas Vesi -sijoitusrahasto	14.11.2012	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Suomi -sijoitusrahasto	6.6.1994	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Suomi Mikroyhtiöt -erikoissijoitusrahasto	8.3.2018	22.5.2018	OP Varainhoito Oy
OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	28.1.2002	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Vaurastuva Keskiluokka -sijoitusrahasto	5.2.2014	27.11.2017	Fidelity
OP-Venäjä -sijoitusrahasto	16.2.2004	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Vähähiilinen Maailma -sijoitusrahasto	22.4.2015	27.11.2017	OP Varainhoito Oy

Indeksirahasto	Aloituspäivä	Rahaston säännöt vahvistettu	Salkunhoitoyhteisö
OP-Aasia Indeks -sijoitusrahasto	29.9.2011	27.11.2017	Northern Trust
OP-Amerikka Indeks -sijoitusrahasto	30.4.2002	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Eurooppa Indeks -sijoitusrahasto	23.4.1999	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Maailma Indeks -sijoitusrahasto	29.9.2017	27.11.2017	Northern Trust
OP-Pohjoismaat Indeks -sijoitusrahasto	29.9.2011	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Suomi Indeks -sijoitusrahasto	15.6.2018	1.6.2018	OP Varainhoito Oy

Lyhyen koron rahasto			
OP-Dollari -sijoitusrahasto	2.3.2012	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Euro -sijoitusrahasto	26.4.1996	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Korkotuotto -sijoitusrahasto	16.9.2002	27.11.2017	OP Varainhoito Oy

Pitkän koron rahasto			
OP-EMD Hard Currency Corporate IG -sijoitusrahasto	20.4.2012	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-EMD Hard Currency Sovereign -sijoitusrahasto	15.2.2005	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-EMD Local Currency -erikoissijoitusrahasto -sijoitusrahasto	7.1.2010	8.11.2017	Investec Asset Management
OP-High Yield -sijoitusrahasto	1.11.2004	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-High Yield Amerikka - sijoitusrahasto	24.1.2018	11.1.2018	Post Advisory Group
OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto	8.11.1995	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Obligaatio Prima -sijoitusrahasto	1.11.1999	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Obligaatio Tuotto -sijoitusrahasto	1.12.2010	15.8.2018	OP Varainhoito Oy
OP-Private Korkostrategia -erikoissijoitusrahasto	12.5.2015	8.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Reaalikorko -sijoitusrahasto	10.10.2006	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Yrityslaina -sijoitusrahasto	11.12.2000	27.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Yrityslaina Amerikka -sijoitusrahasto	16.6.2015	27.11.2017	OP Varainhoito Oy

Vaihtoehtoiset			
OP-Metsänomistaja -erikoissijoitusrahasto	8.12.2014	8.11.2017	OP Kiinteistösijoitus Oy
OP-Palvelukiinteistöt -erikoissijoitusrahasto	1.11.2017	8.11.2017	OP Kiinteistösijoitus Oy
OP-Private Tavoitetuotto -erikoissijoitusrahasto	14.12.2015	8.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Private Tavoitetuotto Plus -erikoissijoitusrahasto	14.12.2015	8.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Raaka-aine -erikoissijoitusrahasto	5.4.2004	8.11.2017	OP Varainhoito Oy
OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahasto	25.4.2013	8.11.2017	OP Kiinteistösijoitus Oy
R2 Crystal -erikoissijoitusrahasto	29.3.2018	22.5.2018	OP Varainhoito Oy

18.2 Hinnasto

Tässä liitteessä kerrotaan OP-Rahastoihin liittyvät kulut ja palkkiot, jotka vaikuttavat sijoitusten tuottoon. Tietojen perusteella sijoittaja saa kattavat ja läpinäkyvät tiedot sopimukseen sisältyvien sijoitustuotteiden kulurakenteesta ja voi tehdä sijoituspäätöksensä tähän tietoon perustuen.

Rahastojen kulut muodostuvat merkinnästä ja lunastuksesta perityistä kuluista ja hallinnointipalkkiosta, joka voi olla kiinteä tai tuottosidonnainen. Rahaston avaintietoositteessä puhutaan juoksevista kuluista, johon lasketaan kiinteän hallinnointipalkkion lisäksi kaikki rahaston sijoituskohteisiin liittyvät kulut pois lukien rahaston kaupankäyntikulut. Kulut on ilmoitettu rahastoittain kyseisen rahaston avaintietoositteessä (KIID) ja vuosikertomuksessa.

Asiakkaalta suoraan peritään merkintä- ja lunastuspalkkiot, kaikki muut edellä mainitut kulut peritään rahaston varoista. OP Rahastoyhtiö maksaa OP Ryhmän toimipaikalle myyntipalkkiota 33% vuotuisesta hallinnointipalkkiosta niin kauan kuin pääoma on sijoitettuna rahastoon.

Rahasto	Merkintä-palkkio	Lunastus-palkkio	Hallinnointipalkkio	Tuottosidonnainen hallinnointipalkkio	Juoksevat kulut (sis. hallinnointipalkkion)	Kaupankäyntikulut	Lisätietoa
OP-Aasia Indeksi -sijoitusrahasto	0,06 %	0,06 %	0,39 %	ei	0,41 %	0,02 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen. Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle
OP-Aasia Indeksi II -sijoitusrahasto	0,06 %	0,06 %	0,20 %	ei	0,22 %	0,02 %	Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle. Minimisijoitus 100.000 €. Rahasto ei kerrytä bonuksia
OP-Afrikka -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	2,50 %	ei	2,50 %	0,25 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Amerikka Analytiikka -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,40 %	ei	1,46 %	0,23 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Amerikka Arvo -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,80 %	ei	1,80 %	0,05 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Amerikka Indeksi -sijoitusrahasto	0,06 %	0,06 %	0,39 %	ei	0,39 %	0,02 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen. Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle.
OP-Amerikka Indeksi II -sijoitusrahasto	0,06 %	0,06 %	0,20 %	ei	0,20 %	0,02 %	Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle. Minimisijoitus 100.000 €. Rahasto ei kerrytä bonuksia
OP-Amerikka Kasvu -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,80 %	ei	1,80 %	0,03 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Amerikka Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,90 %	ei	1,96 %	0,17 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Dollari -sijoitusrahasto	0,00 %	0,00 %	0,50 %	ei	0,52 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-EMD Hard Currency Corporate IG -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,20 %	ei	1,23 %	0,00 %	
OP-EMD Hard Currency Sovereign -sijoitusrahasto	0,75 %	0,75 %	1,05 %	ei	1,09 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen
OP-EMD Local Currency -erikoissijoitusrahasto	0,50 %	0,50 %	0,30 %	ei	1,22 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen. Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuiksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot.
OP-Euro -sijoitusrahasto	0,00 %	0,00 %	0,08 %	ei	0,086 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Euro II -sijoitusrahasto	0,00 %	0,00 %	0,05 %	ei	0,061 %	0,00 %	Rahasto ei kerrytä bonuksia.
OP-Eurooppa Indeksi -sijoitusrahasto	0,15 %	0,15 %	0,39 %	ei	0,39 %	0,09 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen. Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle.

Rahasto	Merkintä-palkkio	Lunastus-palkkio	Hallin-nointi-palkkio	Tuottosi-donnainen hallinnoin-tipalkkio	Juoksevat kulut (sis. hal-linnointi-palkkion)	Kaupan-käynti-kulut	Lisätietoa
OP-Eurooppa Indeksi II -sijoitusrahasto	0,15 %	0,15 %	0,20 %	ei	0,20 %	0,09 %	Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksi-annon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle. Minimisijoitus 100.000 €. Rahasto ei kerrytä bonuksia.
OP-Eurooppa Nousevat Tähdet -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,80 %	ei	1,86 %	0,23 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,80 %	ei	1,86 %	0,13 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Eurooppa Plus -erikoissijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,20 %	25 %	1,30 %	0,23 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen
OP-High Yield -sijoitusrahasto	0,50 %	0,50 %	0,80 %	ei	0,83 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen
OP-High Yield Amerikka -sijoitusrahasto	0,50 %	0,50 %	0,80 %	ei	0,80 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen
OP-Ilmasto -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,80 %	ei	1,86 %	0,18 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Intia -erikoissijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	0,60 %	ei	2,40 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Japani -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,95 %	ei	1,95 %	0,04 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Japanin Tähdet -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,60 %	ei	1,60 %	0,02 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen
OP-Kehittyvä Aasia -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	2,50 %	ei	2,50 %	0,05 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,60 %	ei	2,05 %	0,07 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen. Lisäksi rahasto maksaa sijoituskoh-teena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot
OP-Kehittyvät Reunamarkkinat -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	2,50 %	ei	2,50 %	0,57 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Kestävä Maailma -sijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	1,25 %	ei	1,28 %	0,07 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen
OP-Kiina -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	2,50 %	ei	2,50 %	0,21 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen
OP-Kiinteistö -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,80 %	ei	1,86 %	0,22 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0,60 %	ei	0,63 %	0,01 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen
OP-Korkotuotto -sijoitusrahasto	0,00 %	0,00 %	0,40 %	ei	0,41 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Korkotuotto II -sijoitusrahasto	0,00 %	0,00 %	0,15 %	ei	0,16 %	0,00 %	Rahasto ei kerrytä bonuksia.
OP-Latinaalainen Amerikka -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	2,20 %	15 %	2,20 %	0,21 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Maailma -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,60 %	ei	1,89 %	0,13 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen. Lisäksi rahasto maksaa sijoituskoh-teena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot.
OP-Maailma II -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,00 %	ei	1,29 %	0,13 %	Rahasto ei kerrytä bonuksia. Lisäksi rahasto maksaa sijoitus-koh-teena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot
OP-Maailma Indeksi -sijoitusrahasto	0,06 %	0,06 %	0,39 %	ei	0,39 %	0,08 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen. Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle.
OP-Maailma Indeksi II -sijoitusrahasto	0,06 %	0,06 %	0,20 %	ei	0,20 %	0,08 %	Rahasto ei kerrytä bonuksia. Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle
OP-Maltillinen -sijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	1,25 %	ei	1,37 %	0,04 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdol-linen

Rahasto	Merkintä-palkkio	Lunastus-palkkio	Hallin-nointi-palkkio	Tuottosi-donnainen hallinnoin-tipalkkio	Juoksevat kulut (sis. hallinnointi-palkkion)	Kaupan-käynti-kulut	Lisätietoa
OP-Metsänomistaja -erikoissijoitusrahasto	4,00 %	porrastettu	1,50 %	ei	2,18 %	1,14 %	Merkintäpalkkio on rahastolle hyvitetäviä palkkio. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle. Lunastuspalkkio on 5% alle 3:n vuoden sijoituksille. Lunastuspalkkio on 3% yli 3:n vuoden, mutta alle 6:n vuoden sijoituksille. Lunastuspalkkio on 1% yli kuuden vuoden sijoituksille. Palkkio maksetaan rahastolle
OP-Obligaatio Prima -sijoitusrahasto	0,00 %	0,25 %	0,40 %	ei	0,43 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Obligaatio Tuotto -sijoitusrahasto	0,00 %	0,25 %	0,55 %	ei	0,58 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Palvelukiinteistöt -erikoissijoitusrahasto	2,00 %	porrastettu	1,90 %	ei	2,30 %	uusi rahasto	Merkintäpalkkio on rahastolle hyvitetäviä palkkio. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle. Lunastuspalkkio on 5 % alle 2:n vuoden sijoituksille. Lunastuspalkkio on 3 % yli 2:n vuoden, mutta alle 4:n vuoden sijoituksille. Lunastuspalkkio on 1 % yli neljän vuoden sijoituksille. Palkkio maksetaan rahastolle.
OP-Pohjoismaat Indeksi -sijoitusrahasto	0,10 %	0,10 %	0,39 %	ei	0,39 %	0,03 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen. Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle
OP-Pohjoismaat Indeksi II -sijoitusrahasto	0,10 %	0,10 %	0,20 %	ei	0,20 %	0,03 %	Rahasto ei kerrytä bonuksia. Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle
OP-Private Korkostrategia A -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0,4%	ei	0,95 %	0,02 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Private Korkostrategia II -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0 %	ei	0,55 %	0,02 %	Rahasto ei kerrytä bonuksia. Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 5.000.000
OP-Private Korkostrategia T -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0 %	8 %	0,55 %	0,02 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Private Osakestrategia A -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0,4%	ei	1,38 %	0,06 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Private Osakestrategia II -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0 %	ei	0,98 %	0,06 %	Rahasto ei kerrytä bonuksia. Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 5.000.000 €.
OP-Private Osakestrategia T -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0 %	8 %	0,98 %	0,06 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Private Strategia 25 A -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0,4%	ei	1,16 %	0,05 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.

Rahasto	Merkintä-palkkio	Lunastus-palkkio	Hallin-nointi-palkkio	Tuottosi-donnainen hallinnoi-tipalkkio	Juoksevat kulut (sis. hal-linnointi-palkkion)	Kauppa-käynti-kulut	Lisätietoa
OP-Private Strategia 25 II -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0%	ei	0,76 %	0,05 %	Rahasto ei kerrytä bonuksia. Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 5.000.000 €.
OP-Private Strategia 25 T -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0 %	8 %	0,76 %	0,05 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Private Strategia 50 A -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0,4%	ei	1,26 %	0,06 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Private Strategia 50 II -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0%	ei	0,86 %	0,06 %	Rahasto ei kerrytä bonuksia. Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 5.000.000 €.
OP-Private Strategia 50 T -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0 %	8 %	0,86 %	0,06 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Private Strategia 75 A -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0,4%	ei	1,38 %	0,07 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Private Strategia 75 II -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0%	ei	0,98 %	0,07 %	Rahasto ei kerrytä bonuksia. Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 5.000.000 €.
OP-Private Strategia 75 T -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0 %	8 %	0,98 %	0,07 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Private Tavoitetuotto -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0,90 %	15 %	1,79 %	0,16 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Private Tavoitetuotto Plus -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0,90 %	15 %	2,20 %	0,24 %	Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot. Minimisijoitus 1.000.000 €.
OP-Puhdas Vesi -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,80 %	ei	1,86 %	0,37 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Raaka-aine -erikoissijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,87 %	ei	1,88 %	0,11 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Reaalikorko -sijoitusrahasto	0,00 %	0,25 %	0,50 %	ei	0,53 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Rohkea -sijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	1,45 %	ei	1,60 %	0,04 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Suomi -sijoitusrahasto	0,00 %	1,00 %	1,60 %	ei	1,66 %	0,22 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Suomi Indeksi -sijoitusrahasto	0,10 %	0,10 %	0,39 %	ei	0,39 %	uusi rahasto	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen. Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle.
OP-Suomi Indeksi II -sijoitusrahasto	0,10 %	0,10 %	0,20 %	ei	0,20 %	uusi rahasto	Merkintä- ja lunastuspalkkio ovat rahastolle hyvitetäviä palkkioita. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle. Minimisijoitus 100.000 €. Rahasto ei kerrytä bonuksia.

Rahasto	Merkintä-palkkio	Lunastus-palkkio	Hallin-nointi-palkkio	Tuottosi-donnainen hallinnoin-tipalkkio	Juoksevat kulut (sis. hallinnointi-palkkion)	Kaupan-käynti-kulut	Lisätietoa
OP-Suomi Mikroyhtiöt -erikoissijoitusrahasto	0,75 %	0,75 %	1,20 %	20 %	1,26 %	uusi rahasto	Minimisijoitus 5.000 euroa.
OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	0,00 %	1,00 %	2,00 %	ei	2,06 %	0,17 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Taktinen Salkku -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	0,33 %	ei	0,71 %	0,07 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen. Lisäksi rahasto maksaa sijoituskohteena olevista rahasto-osuuksista perityt hallinnointi- ja säilytyspalkkiot.
OP-Varovainen -sijoitusrahasto	0,00 %	0,50 %	0,95 %	ei	1,04 %	0,04 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Vaurastuva keskiluokka -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	2,50 %	ei	2,50 %	0,26 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Venäjä -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	2,50 %	ei	2,56 %	0,27 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahasto	2,00 %	porrastettu	1,90 %	ei	2,29 %	0,11 %	Merkintäpalkkio on rahastolle hyvitettäviä palkkio. Palkkio peritään toimeksiannon yhteydessä ja hyvitetään kokonaisuudessaan rahastolle. Lunastuspalkkio on 5% alle 2:n vuoden sijoituksille. Lunastus-palkkio on 3% yli 2:n vuoden, mutta alle 4:n vuoden sijoituksille. Lunastuspalkkio on 1% yli neljän vuoden sijoituksille. Palkkio maksetaan rahastolle.
OP-Vähähiilinen Maailma -sijoitusrahasto	1,00 %	1,00 %	1,80 %	ei	1,86 %	0,08 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Yrityslaina -sijoitusrahasto	0,25 %	0,25 %	0,63 %	ei	0,66 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
OP-Yrityslaina Amerikka -sijoitusrahasto	0,25 %	0,25 %	0,50 %	ei	0,53 %	0,00 %	Jatkuva rahastosijoitus mahdollinen.
R2 Crystal -erikoissijoitusrahasto	0,00 %	0,00 %	0,90 %	20 %	2,50 %	uusi rahasto	Minimisijoitus 100.000 €

Rahastovaihto koostuu rahaston myynnistä sekä toisen rahaston ostosta. Normaalisti näistä toimenpiteistä peritään lunastus- ja merkintäpalkkiot. Kun toimenpide toteutetaan rahastovaihtona, sen rahaston, jossa on alhaisempi kulu, palkkiota ei peritä. Mikäli alhaisempi palkkio on rahastolle hyvitettävä palkkio, ei alennusta voida rahastosääntöjen perusteella antaa. Omistaja-asiakkaille myönnettävät alennukset huomioidaan myös vaihtojen yhteydessä.

Omistaja-asiakkaat voivat ostaa ja myydä rahastoja ilman merkintä- tai lunastuspalkkioita. Säännöllisen säästämisen merkinnät ovat kaikille maksuttomia. Nämä edut eivät koske OP-indeksirahastoja, OP-Palvelukiinteistöt -erikoissijoitusrahastoa, OP-Metsänomistaja -erikoissijoitusrahastoa ja OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahastoa.

Kaikkien sijoitusrahastojen tuotto-osuuslajien (B-sarjat) minimisijoitus on 30 000 € pl. instituutiosarjat (II-sarjat).

18.3 OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen sulautumis-, jakautumis- ja lakkautushistoria

Sulautuva rahasto	Vastaanottava rahasto	Toimenpide	Päivämäärä	Toimintaa jatkavan rahaston nimi
OP-Pohjoismaat Plus -erikoissijoitusrahasto	OP-Eurooppa Plus -erikoissijoitusrahasto	Sulautuminen	11.10.2018	Eurooppa Plus -erikoissijoitusrahasto
OP-Likvidi -sijoitusrahasto	OP-Euro -sijoitusrahasto	Sulautuminen	7.6.2018	OP-Euro -sijoitusrahasto
OP-Delta -sijoitusrahasto ja OP-Focus -erikoissijoitusrahasto	OP-Suomi Arvo -sijoitusrahasto	OP-Delta -sijoitusrahasto ja OP-Focus -erikoissijoitusrahasto sulautettiin OP-Suomi Arvo -sijoitusrahastoon. OP-Suomi Arvo -sijoitusrahaston nimi muutettiin OP-Suomi -sijoitusrahastoksi.	21.9.2017	OP-Suomi -sijoitusrahasto
OP-Pääomaturva 2017 -erikoissijoitusrahasto	OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto	Sulautuminen	11.5.2017	OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto
OP-Eurooppa Osake -sijoitusrahasto	OP-Eurooppa Nousevat Tähdet -sijoitusrahasto	Sulautuminen	19.4.2017	OP-Eurooppa Nousevat Tähdet -sijoitusrahasto
OP-EMD Local Currency Short Term -erikoissijoitusrahasto	OP-EMD Local Currency -erikoissijoitusrahasto	Sulautuminen	9.3.2017	OP-EMD Local Currency -erikoissijoitusrahasto
	Kaikki OP-rahastot	OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien sijoitusrahastojen yhteisten sääntöjen päivitys.	30.6.2016	
OP-Eurooppa Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	OP-Eurooppa Nousevat Tähdet -sijoitusrahasto	Sulautuminen	8.12.2015	OP-Eurooppa Nousevat Tähdet -sijoitusrahasto
OP-Kehittyvä Eurooppa -sijoitusrahasto	OP-Kehittyvät Osakemarkkinat -erikoissijoitusrahasto	Sulautuminen	25.9.2015	OP-Kehittyvät Osakemarkkinat -erikoissijoitusrahasto
OP-Pääomaturva 2015 (95) -erikoissijoitusrahasto	OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto	Sulautuminen	24.4.2015	OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto
OP-Eurooppa Teema -sijoitusrahasto	OP-Eurooppa Osake -sijoitusrahasto	Sulautuminen	16.2.2015	OP-Eurooppa Osake -sijoitusrahasto
OP-Absoluuttinen Salkku -erikoissijoitusrahasto		Lakkauttaminen	26.1.2015	
OP-Yrityslaina Prima -sijoitusrahasto	OP-Yrityslaina -sijoitusrahasto	Sulautuminen	13.11.2014	OP-Yrityslaina -sijoitusrahasto
OP-Obligaatio -sijoitusrahasto	OP-Obligaatio Tuotto -sijoitusrahasto	Sulautuminen	13.11.2014	OP-Obligaatio Tuotto -sijoitusrahasto
OP-Horisontti 2045 -sijoitusrahasto	OP-Rohkea -sijoitusrahasto	Sulautuminen	25.9.2014	OP-Rohkea -sijoitusrahasto
OP-Horisontti 2035 -sijoitusrahasto	OP-Rohkea -sijoitusrahasto	Sulautuminen	25.9.2014	OP-Rohkea -sijoitusrahasto
OP-Horisontti 2015 -sijoitusrahasto	OP-Varovainen -sijoitusrahasto	Sulautuminen	25.9.2014	OP-Varovainen -sijoitusrahasto
OP-Tuottohakuinen -sijoitusrahasto	OP-Maltillinen -sijoitusrahasto	Sulautuminen	17.9.2014	OP-Maltillinen -sijoitusrahasto
OP-Horisontti 2025 -sijoitusrahasto	OP-Maltillinen -sijoitusrahasto	Sulautuminen	17.9.2014	OP-Maltillinen -sijoitusrahasto
OP-Aasia Tiikerit -sijoitusrahasto	OP-Vaurastuva Keskiluokka -sijoitusrahasto	Sulautuminen	10.6.2014	OP-Vaurastuva Keskiluokka -sijoitusrahasto
OP-Amerikka -sijoitusrahasto	OP-Amerikka Indeksi -sijoitusrahasto	Sulautuminen	28.4.2014	OP-Amerikka Indeksi -sijoitusrahasto
OP-Kiina -erikoissijoitusrahasto	OP-Kiina -erikoissijoitusrahasto	Rahaston master-feeder rakenne korvattiin suorilla sijoituksilla ja juridinen muoto UCITS-rahastoksi.	25.2.2014	OP-Kiina -erikoissijoitusrahasto
OP-Japani -erikoissijoitusrahasto	OP-Japani -erikoissijoitusrahasto	Rahaston master-feeder rakenne korvattiin suorilla sijoituksilla ja juridinen muoto UCITS-rahastoksi.	20.1.2014	OP-Japani -erikoissijoitusrahasto
OP-Itä-Eurooppa -sijoitusrahasto	OP-Kehittyvä Eurooppa -sijoitusrahasto	Sulautuminen	12.12.2013	OP-Kehittyvä Eurooppa -sijoitusrahasto
OP-Equity Hedge -sijoitusrahasto		Lakkauttaminen	13.9.2013	
OP-Vaihtovelkakirjalaina -sijoitusrahasto	OP-High Yield -sijoitusrahasto	Sulautuminen	24.1.2013	OP-High Yield -sijoitusrahasto

Sulautuva rahasto	Vastaanottava rahasto	Toimenpide	Päivämäärä	Toimintaa jatkavan rahaston nimi
OP-EMD Portfolio -erikoissijoitusrahasto	OP-EMD Local Currency Short Term -sijoitusrahasto	Sulautuminen	24.1.2013	OP-EMD Local Currency Short Term -sijoitusrahasto
OP-Eurooppa Arvo -sijoitusrahasto	OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt -sijoitusrahasto	Sulautuminen	13.12.2012	OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt -sijoitusrahasto
OP-Eurooppa Osinko -sijoitusrahasto	OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt -sijoitusrahasto	Sulautuminen	13.12.2012	OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt -sijoitusrahasto
OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto	OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto	Rahaston sijoitusava- ruus laajennettiin ETA- alueesta OECD-alueelle.	24.10.2012	OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto
OP-Venäjä -sijoitusrahasto	OP-Venäjä -sijoitusrahasto	Rahaston aiempi ver- tailuindeksi RTSIS vaih- dettiin 1.10.2012 MSCI Russia 10/40 TR Netiin. Uuden indeksin toimi- alarakenne on vertai- luelkopisempi rahaston sijoituspolitiikan kanssa kuin RTS-indeksin. Suurimpana muutok- sena energiasektorin paino tippui 52 prosen- tista noin 35 prosen- tiin. Lisäksi uudessa indeksissä yksittäi- sen yhtiö paino on rajattu 10 prosenttiin, kun RTS-indeksissä oli kolme yhtiötä yli 10 % painolla. Muutos ei vai- kuta rahaston sijoitus- politiikkaan.	1.10.2012	OP-Venäjä -sijoitusrahasto
OP-EMD Hard Currency Sovereign -sijoitusrahasto	OP-EMD Hard Currency Sovereign -sijoitusrahasto	Rahaston master-fee- der rakenne korvattiin suorilla sijoituksilla ja juridinen muoto UCITS- rahastoksi.	2.7.2012	OP-EMD Hard Currency Sovereign -sijoitusrahasto
OP-Obligaatio Prima -sijoitusrahasto	OP-Obligaatio Prima -sijoitusrahasto	Rahaston sijoitusava- ruus laajennettiin ETA- alueesta OECD-alueelle.	12.3.2012	OP-Obligaatio Prima -sijoitusrahasto
OP-Reaalikorko -sijoitusrahasto	OP-Reaalikorko -sijoitusrahasto	Rahaston sijoitusava- ruus laajennettiin ETA- alueesta OECD-alueelle.	12.3.2012	OP-Reaalikorko -sijoitusrahasto
OP-Pirkka -sijoitusrahasto	OP-Rohkea -sijoitusrahasto	Rahaston sijoitusava- ruus muutettiin euro- alueesta globaaliksi ja nimi muutettiin. Aikai- sempi nimi oli OP- Pirkka.	8.3.2012	OP-Rohkea -sijoitusrahasto
OP-Korkosalkku 10 -sijoitusrahasto	OP-Varovainen -sijoitusrahasto	Rahaston sijoitusava- ruus muutettiin euro- alueesta globaaliksi ja nimi muutettiin. Aikai- sempi nimi oli OP-Kor- kosalkku 10.	8.3.2012	OP-Varovainen -sijoitusrahasto
OP-Spektri -sijoitusrahasto	OP-Tuottohakuinen -sijoitusrahasto	Sulautuminen	8.3.2012	OP-Tuottohakuinen -sijoitusrahasto
OP-Tuotto -sijoitusrahasto	OP-Tuottohakuinen -sijoitusrahasto	Sulautuminen	8.3.2012	OP-Tuottohakuinen -sijoitusrahasto
OP-Solid -sijoitusrahasto	OP-Maltillinen -sijoitusrahasto	Sulautuminen	8.3.2012	OP-Maltillinen -sijoitusrahasto
OP-Korko Plus -sijoitusrahasto	OP-Maltillinen -sijoitusrahasto	Sulautuminen	8.3.2012	OP-Maltillinen -sijoitusrahasto
OP-Aasia -sijoitusrahasto	OP-Aasia Indeksi -sijoitusrahasto	Sulautuminen	29.9.2011	OP-Aasia Indeksi -sijoitusrahasto
OP-Japani Indeksi -sijoitusrahasto	OP-Aasia Indeksi -sijoitusrahasto	Sulautuminen	29.9.2011	OP-Aasia Indeksi -sijoitusrahasto

Sulautuva rahasto	Vastaanottava rahasto	Toimenpide	Päivämäärä	Toimintaa jatkavan rahaston nimi
OP-Eurooppa Indeks -sijoitusrahasto	OP-Eurooppa Indeks -sijoitusrahasto	Rahaston futuuripohjainen sijoitusstrategia vaihdettiin suoriin sijoituksiin. Sijoitusvaraus laajennettiin euroalueelta koko Eurooppaan ja vertailuindeksi muutettiin Euro Stoxx 50:stä Stoxx Europe 50:een.	29.9.2011	OP-Eurooppa Indeks -sijoitusrahasto
OP-Amerikka Indeks -sijoitusrahasto	OP-Amerikka Indeks -sijoitusrahasto	Rahaston futuuripohjainen sijoitusstrategia vaihdettiin suoriin sijoituksiin ja vertailuindeksi muutettiin S&P 500:sta MSCI North Americaksi.	29.9.2011	OP-Amerikka Indeks -sijoitusrahasto
OP-Pääomaturva -erikoissijoitusrahasto	OP-Pääomaturva 2017 -erikoissijoitusrahasto	Vanha pääomaturva erääntyi ja sen jatkeeksi tehtiin uusi pääomaturvasopimus uudella sijoituspolitiikalla.	11.5.2011	OP-Pääomaturva 2017 -erikoissijoitusrahasto
OP-Euro -sijoitusrahasto	OP-Euro -sijoitusrahasto	Rahasto saatettiin CESR:n uuden rahamarkkinarahaston määritelmän mukaiseksi.	12.11.2010	OP-Euro -sijoitusrahasto
OP-Eurooppa Kasvu -sijoitusrahasto	OP-Eurooppa Teema -sijoitusrahasto	Nimenmuutos	20.9.2010	OP-Eurooppa Teema -sijoitusrahasto
OP-Cash Manager -sijoitusrahasto	OP-Korkotuotto -sijoitusrahasto	Nimenmuutos	27.4.2010	OP-Korkotuotto -sijoitusrahasto
OP-Pohjola Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	Sulautuminen	24.3.2010	OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto
OKO-Alpha -sijoitusrahasto	OP-Absoluuttinen Salkku -erikoissijoitusrahasto	Sulautuminen	11.1.2010	OP-Absoluuttinen Salkku -erikoissijoitusrahasto
OP-Metsä -erikoissijoitusrahasto	OP-Maailma -sijoitusrahasto	Sulautuminen	16.3.2009	OP-Maailma -sijoitusrahasto
OP-Medical -sijoitusrahasto	OP-Maailma -sijoitusrahasto	Sulautuminen	16.3.2009	OP-Maailma -sijoitusrahasto
OP-Technology -sijoitusrahasto	OP-Maailma -sijoitusrahasto	Sulautuminen	16.3.2009	OP-Maailma -sijoitusrahasto

18.4 OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen arvonlaskennan olennaisten virheiden rajat

Luokittelu tehdään osavuosisikatsaukseen ja puolivuotiskatsaukseen julkaistun volatiliiteetin perusteella.

Sijoitusrahasto	Volatiliiteetti % 30.06.2018	Virheluokka	Olennaisen virheen raja (rahaston arvosta)
OP-Kiina -sijoitusrahasto	19,65	I	≥ 0,5%
OP-Venäjä -sijoitusrahasto	18,22	I	≥ 0,5%
OP-Latinalainen Amerikka -sijoitusrahasto	16,54	I	≥ 0,5%
OP-Suomi Indeksi -sijoitusrahasto	16,17	I	≥ 0,5%
OP-Amerikka Kasvu -sijoitusrahasto	14,75	I	≥ 0,5%
OP-Amerikka Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	14,49	I	≥ 0,5%
OP-Amerikka Arvo -sijoitusrahasto	14,33	I	≥ 0,5%
OP-Vaurastuva Keskiluokka -sijoitusrahasto	14,03	I	≥ 0,5%
OP-Amerikka Analytiikka -sijoitusrahasto	13,77	I	≥ 0,5%
OP-Japani -sijoitusrahasto	13,71	I	≥ 0,5%
OP-Maailma Indeksi -sijoitusrahasto	13,22	I	≥ 0,5 %
OP-Amerikka Indeksi -sijoitusrahasto	13,09	I	≥ 0,5 %
OP-Intia -erikoissijoitusrahasto	12,89	I	≥ 0,5%
OP-Japanin Tähdet -sijoitusrahasto	12,53	I	≥ 0,5%
OP-Pohjoismaat Indeksi -sijoitusrahasto	12,50	I	≥ 0,5%
OP-Ilmasto -sijoitusrahasto	12,38	I	≥ 0,5%
OP-Suomi -sijoitusrahasto	12,31	I	≥ 0,5%
OP-Eurooppa Plus -erikoissijoitusrahasto	12,23	I	≥ 0,5%
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat -sijoitusrahasto	12,18	I	≥ 0,5%
OP-Puhdas Vesi -sijoitusrahasto	12,09	I	≥ 0,5%
OP-Vähähiilinen Maailma -sijoitusrahasto	12,01	I	≥ 0,5%
OP-Maailma -sijoitusrahasto	11,76	I	≥ 0,5%
OP-Eurooppa Indeksi -sijoitusrahasto	11,62	I	≥ 0,5%
OP-Eurooppa Nousevat Tähdet -sijoitusrahasto	11,51	I	≥ 0,5%
OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	11,29	I	≥ 0,5%
OP-Kiinteistö -sijoitusrahasto	11,13	I	≥ 0,5 %
OP-Suomi Mikroyhtiöt -sijoitusrahasto	11,12	I	≥ 0,5 %
OP-Private Osakestrategia -erikoissijoitusrahasto	10,97	I	≥ 0,5%
OP-Kehittyvä Aasia -sijoitusrahasto	10,69	I	≥ 0,5%
OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt -sijoitusrahasto	10,60	I	≥ 0,5%
OP-Raaka-aine -erikoissijoitusrahasto	10,13	I	≥ 0,5%
OP-Afrikka -sijoitusrahasto	10,12	I	≥ 0,5%
OP-Aasia Indeksi -sijoitusrahasto	9,98	II	≥ 0,3%
OP-Kehittyvät Reunamarkkinat -sijoitusrahasto	9,32	II	≥ 0,3%
OP-Private Strategia 75 -erikoissijoitusrahasto	8,72	II	≥ 0,3%
OP-Rohkea -sijoitusrahasto	8,61	II	≥ 0,3%
OP-Taktinen Salkku -sijoitusrahasto	8,12	II	≥ 0,3%
OP-Dollari -sijoitusrahasto	6,54	II	≥ 0,3%
OP-Yrityslaina Amerikka -sijoitusrahasto	6,53	II	≥ 0,3%
OP-EMD Local Currency -erikoissijoitusrahasto	6,08	II	≥ 0,3%
OP-Private Strategia 50 -erikoissijoitusrahasto	6,03	II	≥ 0,3%
OP-Kestävä Maailma -sijoitusrahasto	5,63	II	≥ 0,3%
OP-Maltillinen -sijoitusrahasto	5,52	II	≥ 0,3%
OP-Palvelukiinteistöt -sijoitusrahasto	4,92	III	≥ 0,2%
OP-Private Tavoitetuotto Plus -erikoissijoitusrahasto	4,88	III	≥ 0,2%
OP-Metsänomistaja -sijoitusrahasto	4,27	III	≥ 0,2%
OP-EMD Hard Currency Sovereign -sijoitusrahasto	3,71	III	≥ 0,2%

Sijoitusrahasto	Volatiliteetti % 30.06.2018	Virheluokka	Olellaisen virheen raja (rahaston arvosta)
OP-High Yield Amerikka -sijoitusrahasto	3,58	III	≥ 0,2%
R2 Crystal -erikoissijoitusrahasto	3,57	III	≥ 0,2%
OP-Private Strategia 25 -erikoissijoitusrahasto	3,50	III	≥ 0,3%
OP-Private Tavoitetuotto -sijoitusrahasto	3,47	III	≥ 0,2%
OP-Obligaatio Tuotto -sijoitusrahasto	3,19	III	≥ 0,2%
OP-Reaalkorko -sijoitusrahasto	3,03	III	≥ 0,2%
OP-Varovainen -sijoitusrahasto	2,77	III	≥ 0,2%
OP-Obligaatio Prima -sijoitusrahasto	2,35	III	≥ 0,2%
OP-High Yield -sijoitusrahasto	2,19	III	≥ 0,2%
OP-Vuokratuotto -sijoitusrahasto	2,19	III	≥ 0,2%
OP-EMD Hard Currency Corporate IG -sijoitusrahasto	1,71	IV	≥ 0,1%
OP-Yrityslaina -sijoitusrahasto	1,53	IV	≥ 0,1%
OP-Private Korkostrategia -sijoitusrahasto	1,45	IV	≥ 0,1%
OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto	0,80	IV	≥ 0,1%
OP-Korkotuotto -sijoitusrahasto	0,26	IV	≥ 0,1%
OP-Euro -sijoitusrahasto	0,09	IV	≥ 0,1%

Olellaista arvonlaskennan virhettä määriteltäessä sijoitusrahastot jaetaan eri luokkiin sijoitusrahaston vuotuisen volatiliteetin mukaan.

I luokka: sijoitusrahastot, joiden vuotuinen volatiliteetti on $\geq 10\%$

II luokka: sijoitusrahastot, joiden vuotuinen volatiliteetti on $\geq 5\%$ ja $< 10\%$

III luokka: sijoitusrahastot, joiden vuotuinen volatiliteetti on $> 2\%$ ja $< 5\%$

IV luokka: sijoitusrahastot, joiden vuotuinen volatiliteetti on $\leq 2\%$

Olellaisena arvonlaskennan virheenä voidaan pitää ainakin sellaista virhettä, joka on suuruudeltaan

$\geq 0,5\%$ sijoitusrahaston arvosta luokkaan I kuuluvissa sijoitusrahastoissa

$\geq 0,3\%$ sijoitusrahaston arvosta luokkaan II kuuluvissa sijoitusrahastoissa

$\geq 0,2\%$ sijoitusrahaston arvosta luokkaan III kuuluvissa sijoitusrahastoissa

$\geq 0,1\%$ sijoitusrahaston arvosta luokkaan IV kuuluvissa sijoitusrahastoissa

OP-sijoitusrahastojen rahasto-osuuksien arvojen julkistamisessa tapahtuneista kaikista virheistä on nähtävissä lista myyntipaikoissa ja OP-Rahastoyhtiö Oy:ssä.

18.5 OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen kiertonopeus, active share ja tracking error

Kiertonopeus kuvaa rahaston salkunhoidon aktiivisuutta. Mitä suurempi kiertonopeus on, sitä aktiivisemmin rahastolla on käyty kauppaa suhteutettuna sen keskimääräiseen pääomaan. Kiertonopeus lasketaan seuraavalla kaavalla = $(\text{Summa 1} - \text{Summa 2})/M \cdot 100$.

Summa 1 = Arvopapereilla tehdyt ostot ja myynnit yhteensä, summa 2 = rahasto-osuuksilla tehdyt merkinnät ja lunastukset yhteensä. M= päivittäin laskettujen nettovarojen keskimääräinen kokonaisarvo. Kiertonopeus lasketaan enintään yhden vuoden historiasta.

Negatiivinen kiertonopeus tarkoittaa, että salkunhoitajan käymän arvopaperikaupan kokonaisvolyymi on ollut pienempi kuin merkintöjen ja lunastusten

Active share -tunnusluku kertoo, kuinka suurelta osin rahaston salkun sijoitukset eroavat sen vertailuindeksin sisällöstä. Mitä suurempi luku on, sitä enemmän rahaston valitsemat osakkeet ja niiden painotukset poikkeavat vertailuindeksin osakkeista ja painotuksista.

Tracking error lasketaan rahaston ja sen vertailuindeksin toteutuneista tuottoeroista ja kertoo, kuinka paljon rahaston toteutuneet tuotot ovat poikenneet vertailuindeksin tuotoista. Tässä tracking error on laskettu kolmen vuoden kuukausituotoista.

Rahaston nimi	Kiertonopeus	Active Share			2017			2018			Aktiiviriski/ Tracking error
		2016 30.6	30.9	31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	31.3	30.6	
Yhdistelmärahastot											
OP-Kestävä Maailma -sijoitusrahasto	20,34 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Maltillinen -sijoitusrahasto	34,21 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Private Stategia 25 -erikoissijoitusrahasto	11,21 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Private Stategia 50 -erikoissijoitusrahasto	19,38 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Private Stategia 75 -erikoissijoitusrahasto	25,16 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Rohkea -sijoitusrahasto	27,18 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Taktinen Salkku -sijoitusrahasto	9,14 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Varovainen -sijoitusrahasto	37,22 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Osakerahastot											
OP-Afrikka -sijoitusrahasto	-5,55 %	76	76	82	94	77	76	80	80	83	9,0
OP-Amerikka Analytikka -sijoitusrahasto	61,33 %	x	x	x	85	88	90	93	85	83	x
OP-Amerikka Arvo -sijoitusrahasto	17,93 %	76	75	72	70	68	67	67	67	70	3,1
OP-Amerikka Kasvu -sijoitusrahasto	-10,91 %	62	64	66	67	64	65	66	66	63	3,8
OP-Amerikka Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	76,01 %	93	93	93	93	92	92	89	89	93	4,8
OP-Eurooppa Nousevat Tähdet -sijoitusrahasto	29,10 %	80	77	82	82	86	88	88	88	86	3,2
OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt -sijoitusrahasto	-8,52 %	85	80	71	78	74	74	76	78	77	3,2
OP-Eurooppa Plus -erikoissijoitusrahasto	-26,13 %	58	66	39	78	75	79	83	87	84	3,4
OP-Ilmasto -sijoitusrahasto	34,20 %	68	60	62	53	57	72	54	51	49	3,3
OP-Intia erikoissijoitusrahasto	-7,61 %	59	58	62	63	65	65	66	62	65	4,9
OP-Japani -sijoitusrahasto	15,25 %	86	82	76	75	75	81	78	81	85	10,3
OP-Japanin Tähdet -sijoitusrahasto	-8,63 %	x	x	87	87	88	89	88	89	89	2,7
OP-Kehittyvä Aasia -sijoitusrahasto	-0,64 %	66	67	68	69	70	69	72	72	72	3,1
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat -sijoitusrahasto	10,29 %	58	49	42	45	41	40	41	39	40	3,2
OP-Kehittyvät Reunamarkkinat -sijoitusrahasto	136,91 %	92	79	75	72	74	76	78	74	86	9,2
OP-Kiina -sijoitusrahasto	55,28 %	64	66	65	62	66	67	66	66	68	5,9
OP-Kiinteistö -sijoitusrahasto	27,89 %	24	29	32	33	42	49	50	46	44	1,5
OP-Latinalainen Amerikka -sijoitusrahasto	116,33 %	49	50	56	58	58	62	59	53	56	6,7
OP-Maailma -sijoitusrahasto	111,80 %	50	38	34	39	54	53	56	42	49	1,6
OP-Private Osakestrategia -erikoissijoitusrahasto	20,30 %	66	62	50	48	45	46	49	45	43	1,7
OP-Puhdas Vesi -sijoitusrahasto	45,10 %	x	43	60	41	47	52	50	53	39	6,0

Rahaston nimi	Kiertönopeus	Active Share			2017			2018			Aktiiviriski/ Tracking error
		2016 30.6	30.9	31.12	31.3	30.6	30.9	31.12	31.3	30.6	
OP-Suomi -sijoitusrahasto	161,30 %	57	50	43	48	49	41	41	49	44	4,1
OP-Suomi Mikroyhtiöt -erikoissijoitusrahasto	-24,19 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	73,11 %	47	43	41	46	46	49	51	48	51	3,6
OP-Vaurastuva Keskiluokka -sijoitusrahasto	36,20 %	87	83	85	85	82	83	84	84	84	6,7
OP-Venäjä -sijoitusrahasto	75,57 %	37	39	40	48	57	55	52	49	48	4,8
OP-Vähähiilinen Maailma -sijoitusrahasto	-1,50 %	88	81	83	86	85	83	85	85	84	2,2
Indeksirahastot											
OP-Aasia Indeksi -sijoitusrahasto	-4,38 %	2,7	0,6	0,9	0,7	0,9	1,0	0,8	1,0	0,8	0,2
OP-Amerikka Indeksi -sijoitusrahasto	-8,42 %	1,9	1,4	1,3	1,1	1,3	0,1	1,4	1,5	1,6	0,1
OP-Eurooppa Indeksi -sijoitusrahasto	-8,99 %	2,4	1,3	1,5	0,6	0,8	0,7	1,1	1,0	1,6	0,2
OP-Maailma Indeksi -sijoitusrahasto	-14,33 %	x	x	x	x	x	x	5,6	5,9	4,6	x
OP-Pohjoismaat Indeksi -sijoitusrahasto	-5,30 %	2,9	0,7	0,6	0,8	0,7	0,4	0,2	0,2	0,9	0,4
OP-Suomi Indeksi -sijoitusrahasto	-2,34 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lyhyen koron rahastot											
OP-Dollari -sijoitusrahasto	-5,73 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Euro -sijoitusrahasto	85,03 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Korkotuotto -sijoitusrahasto	2,14 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Pitkän koron rahastot											
OP-EMD Hard Currency Corporate IG -sijoitusrahasto	4,56 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-EMD Hard Currency Sovereign -sijoitusrahasto	2,13 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-EMD Local Currency -erikoissijoitusrahasto	-5,05 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-High Yield -sijoitusrahasto	16,80 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-High Yield Amerikka -sijoitusrahasto	4,60 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto	3,13 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Obligaatio Prima -sijoitusrahasto	61,46 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Obligaatio Tuotto -sijoitusrahasto	126,24 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Private Korkostrategia -erikoissijoitusrahasto	-0,67 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Reaalikorko -sijoitusrahasto	82,48 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Yrityslaina -sijoitusrahasto	-4,11 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Yrityslaina Amerikka -sijoitusrahasto	23,82 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vaihtoehtoiset											
OP-Metsänomistaja -erikoissijoitusrahasto	-4,41 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Palvelukiinteistöt -erikoissijoitusrahasto	-87,34 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Private Tavoitetuotto -erikoissijoitusrahasto	101,10 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Private Tavoitetuotto Plus -erikoissijoitusrahasto	141,80 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Raaka-aine -erikoissijoitusrahasto	15,51 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahasto	11,33 %	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
R2 Crystal -erikoissijoitusrahasto	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

18.6 OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen riskiluokat (SRR) ja sijoittajakohderyhmät

Riskiluokka 1-7 (SRR)	OP-rahasto	Sijoittajakohderyhmä
1	OP-Euro –sijoitusrahasto	Rahasto sopii sijoittajalle, joka tavoittelee sijoituksilleen pientä arvonnousua ja arvos- taa sijoitusten pääoman turvaamista. Vaikka tässä rahastossa pyritään mahdollisim- man pieniin arvonnvaihteluihin, sijoittajan tulee hyväksyä, että arvonneilahtelut kuuluvat rahastosijoittamisen luonteeseen. Rahasto eroaa pankkitalletuksesta siinä, että se ei ole talletussuojan piirissä ja sen pääoma voi myös laskea.
2	OP-EMD Hard Currency Corporate IG –sijoitusrahasto OP-Korkosalkku –sijoitusrahasto OP-Korkotuotto –sijoitusrahasto OP-Private Korkeastrategia –erikoissijoitusrahasto	Rahasto sopii sijoittajalle, joka tavoittelee sijoituksilleen tasaista arvonnousua ja on val- mis ottamaan maltillisesti riskiä. Sijoittajan tulee hyväksyä, että arvonneilahtelut kuulu- vat rahastosijoittamisen luonteeseen, minkä seurauksena sijoitusten arvo voi sijoitusai- kana myös laskea.
3	OP-EMD Hard Currency Sovereign –sijoitusrahasto OP-High Yield –sijoitusrahasto OP-High Yield Amerikka –sijoitusrahasto OP-Metsänomistaja –erikoissijoitusrahasto OP-Obligaatio Prima –sijoitusrahasto OP-Obligaatio Tuotto –sijoitusrahasto OP-Palvelukiinteistöt –erikoissijoitusrahasto OP-Private Tavoitetuotto –erikoissijoitusrahasto OP-Private Tavoitetuotto Plus –erikoissijoitusrahasto OP-Reaalikorko –sijoitusrahasto OP-Varovainen –sijoitusrahasto OP-Vuokratuotto –erikoissijoitusrahasto OP-Yrityslaina –sijoitusrahasto R2 Crystal –erikoissijoitusrahasto	Rahasto sopii sijoittajalle, joka tavoittelee sijoituksilleen kohtalaista arvonnousua ja on valmis ottamaan verrattain maltillisesti riskiä. Sijoittajan tulee hyväksyä, että arvonnei- lahtelut kuuluvat rahastosijoittamisen luonteeseen, minkä seurauksena sijoitusten arvo voi sijoitusaihana myös laskea.
4	OP-Dollari –sijoitusrahasto OP-Kestävä Maailma –sijoitusrahasto OP-Maltillinen –sijoitusrahasto OP-Private Strategia 25 –erikoissijoitusrahasto OP-Private Strategia 50 –erikoissijoitusrahasto OP-Yrityslaina Amerikka –sijoitusrahasto	Rahasto sopii sijoittajalle, joka tavoittelee arvonnousua ja on valmis ottamaan jonkin verran riskiä. Sijoittajan tulee hyväksyä, että arvonneilahtelut kuuluvat rahaston luon- teeseen ja sijoittajan tulee olla valmis arvonneilahteluihin sijoituksen arvossa. Arvonnei- lahteluiden seurauksena sijoituksen pääoma voi laskea.
5	OP-Afrikka –sijoitusrahasto OP-EMD Local Currency –erikoissijoitusrahasto OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt –sijoitusrahasto OP-Ilmasto –sijoitusrahasto –sijoitusrahasto OP-Kehittyvät Osakemarkkinat –sijoitusrahasto OP-Kehittyvät Reunamarkkinat –sijoitusrahasto OP-Maailma –sijoitusrahasto –sijoitusrahasto OP-Maailma Indeksi –sijoitusrahasto OP-Private Osakestrategia –erikoissijoitusrahasto OP-Private Strategia 75 –erikoissijoitusrahasto OP-Puhdas Vesi –sijoitusrahasto OP-Raaka-aine –erikoissijoitusrahasto OP-Rohkea –sijoitusrahasto OP-Suomi Mikroyhtiöt –erikoissijoitusrahasto OP-Suomi Pienyhtiöt –sijoitusrahasto OP-Taktinen Salkku –sijoitusrahasto OP-Vähähiilinen Maailma –sijoitusrahasto	Rahasto sopii sijoittajalle, joka tavoittelee pitkällä aikavälillä verrattain hyvää tuottoa ja on valmis ottamaan melko paljon riskiä. Sijoittajan tulee hyväksyä, että arvonneilahte- lut kuuluvat rahaston luonteeseen ja sijoittajan tulee olla valmis kohtalaisen suuriin- kin arvonneilahteluihin sijoituksen arvossa. Arvonneilahteluiden seurauksena sijoituksen pääoma voi laskea, eikä tähän rahastoon sen vuoksi suositella lyhytaikaisia sijoituksia.
6	OP-Aasia Indeksi –sijoitusrahasto OP-Amerikka Analytiikka –sijoitusrahasto OP-Amerikka Arvo –sijoitusrahasto OP-Amerikka Indeksi –sijoitusrahasto OP-Amerikka Kasvu –sijoitusrahasto OP-Amerikka Pienyhtiöt –sijoitusrahasto OP-Eurooppa Indeksi –sijoitusrahasto OP-Eurooppa Nousevat Tähdet –sijoitusrahasto OP-Eurooppa Plus –erikoissijoitusrahasto OP-Intia –erikoissijoitusrahasto OP-Japani –sijoitusrahasto OP-Japanin Tähdet –sijoitusrahasto OP-Kehittyvä Aasia –sijoitusrahasto OP-Kiina –sijoitusrahasto OP-Kiinteistö –sijoitusrahasto OP-Latinalainen Amerikka –sijoitusrahasto OP-Pohjoismaat Indeksi –sijoitusrahasto OP-Suomi –sijoitusrahasto OP-Suomi Indeksi –sijoitusrahasto OP-Vaurastuva Keskiluokka –sijoitusrahasto	Rahasto sopii sijoittajalle, joka tavoittelee pitkällä aikavälillä hyvää tuottoa ja on valmis ottamaan huomattavan paljon riskiä. Sijoittajan tulee hyväksyä, että arvonneilahte- lut kuuluvat rahaston luonteeseen ja sijoittajan tulee olla valmis kohtalaisen suuriin- kin arvonneilahteluihin sijoituksen arvossa. Arvonneilahteluiden seurauksena sijoituksen pääoma voi laskea huomattavasti, eikä tähän rahastoon sen vuoksi suositella lyhytaikai- sia sijoituksia.
7	OP-Venäjä –sijoitusrahasto	Rahasto sopii sijoittajalle, joka tavoittelee pitkällä aikavälillä korkeaa tuottoa ja on valmis ottamaan paljon riskiä. Sijoittajan tulee hyväksyä, että arvonneilahtelut kuuluvat rahas- ton luonteeseen ja sijoittajan tulee olla valmis suuriinkin arvonneilahteluihin sijoituksen arvossa. Arvonneilahteluiden seurauksena sijoituksen pääoma voi laskea huomattavasti, eikä tähän rahastoon sen vuoksi suositella lyhytaikaisia sijoituksia.

18.7 Maksetut tuotto-osuudet

Vuosi 2017

Rahaston nimi	Tavoite (rahasto-osuuden arvosta, %)	Jaettu tuotto-osuus per rahasto-osuus (€)
OP-Aasia Indeksi -sijoitusrahasto	3	4,71 / 4,81*
OP-Afrikka -sijoitusrahasto	Ei B-osuutta	x
OP-Amerikka Analytiikka -sijoitusrahasto	3	2,90
OP-Amerikka Arvo -sijoitusrahasto	3	4,15
OP-Amerikka Indeksi -sijoitusrahasto	3	3,15 / 3,22*
OP-Amerikka Kasvu -sijoitusrahasto	3	4,26
OP-Amerikka Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	3	4,39
OP-Dollari -sijoitusrahasto	2	2,01
OP-EMD Hard Currency Corporate IG -sijoitusrahasto	3	2,99
OP-EMD Hard Currency Sovereign -sijoitusrahasto	3	4,19
OP-EMD Local Currency -erikoissijoitusrahasto	3	3,24
OP-Euro -sijoitusrahasto	2	0,31
OP-Eurooppa Indeksi -sijoitusrahasto	3	2,32 / 2,37*
OP-Eurooppa Nousevat Tähdet -sijoitusrahasto	3	3,12
OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt -sijoitusrahasto	3	3,57
OP-Eurooppa Plus -erikoissijoitusrahasto	3	3,06
OP-High Yield -sijoitusrahasto	3	4,10
OP-High Yield Amerikka -sijoitusrahasto	x	x
OP-Ilmasto -sijoitusrahasto	3	0,67
OP-Intia -erikoissijoitusrahasto	3	7,87
OP-Japani -sijoitusrahasto	3	3,03
OP-Japanin Tähdet -sijoitusrahasto	3	3,38
OP-Kehittyvä Aasia -sijoitusrahasto	Ei B-osuutta	x
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat -sijoitusrahasto	3	3,51
OP-Kehittyvät Reunamarkkinat -sijoitusrahasto	3	2,76
OP-Kestävä Maailma -sijoitusrahasto	3	3,17
OP-Kiina -sijoitusrahasto	3	6,93
OP-Kiinteistö -sijoitusrahasto	3	4,29
OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto	3	0,71
OP-Korkotuotto -sijoitusrahasto	2	1,94 / 1,93*
OP-Latinalainen Amerikka -sijoitusrahasto	3	2,85
OP-Maailma -sijoitusrahasto	3	0,73 / 0,74*
OP-Maltillinen -sijoitusrahasto	3	3,34
OP-Metsänomistaja -erikoissijoitusrahasto	100% voitosta	1,92
OP-Obligaatio Prima -sijoitusrahasto	3	3,53
OP-Obligaatio Tuotto -sijoitusrahasto	3	3,14
OP-Pohjoismaat Indeksi -sijoitusrahasto	3	5,13 / 5,24*
OP-Private Korkostrategia -sijoitusrahasto	2	2,12*
OP-Private Osakestrategia -erikoissijoitusrahasto	3	4,85*
OP-Private Strategia 25 -erikoissijoitusrahasto	3	3,91*
OP-Private Strategia 50 -erikoissijoitusrahasto	3	4,47*
OP-Private Strategia 75 -erikoissijoitusrahasto	3	5,23
OP-Private Tavoitetuotto -sijoitusrahasto	Ei B-osuutta	x
OP-Private Tavoitetuotto Plus -sijoitusrahasto	Ei B-osuutta	x
OP-Puhdas Vesi -sijoitusrahasto	3	4,39
OP-Raaka-aine -erikoissijoitusrahasto	3	0,91
OP-Reaalikorko -sijoitusrahasto	3	2,80

Rahaston nimi	Tavoite (rahasto-osuuden arvosta, %)	Jaettu tuotto-osuus per rahasto-osuus (€)
OP-Rohkea -sijoitusrahasto	3	1,73
OP-Suomi -sijoitusrahasto	3	4,24
OP-Suomi Indeksi -sijoitusrahasto	x	x
OP-Suomi Mikroyhtiöt -erikoissijoitusrahasto	x	x
OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	3	7,98
OP-Taktinen Salkku -sijoitusrahasto	3	3,81
OP-Varovainen -sijoitusrahasto	3	3,09
OP-Vaurastuva Keskiluokka -sijoitusrahasto	3	4,19
OP-Venäjä -sijoitusrahasto	3	4,18
OP-Vuokratuotto -sijoitusrahasto	100% voitosta	2,56
OP-Vähähiilinen Maailma -sijoitusrahasto	3	3,19
OP-Yrityslaina -sijoitusrahasto	3	3,77
OP-Yrityslaina Amerikka -sijoitusrahasto	3	2,96
R2 Crystal -erikoissijoitusrahasto	Ei B-osuutta	x
*) II B-osuus		

18.8 OP-rahastojen kokonaisriskin seuranta

Rahaston nimi	Kokonaisriskin menetelmät	Viiiteindeksin nimi	Tavoiteltu vivutusaste
OP-Aasia Indeks -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI Pacific Total Return Index (Net dividends)	75/100/105
OP-Afrikka -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	75/100/110
OP-Amerikka Analytiikka -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI USA Net Return	75/100/105
OP-Amerikka Arvo -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Russell 1000 Value Net	75/100/105
OP-Amerikka Indeks -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI North America Total Return Index (Net dividends)	75/100/105
OP-Amerikka Kasvu -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Russell 1000 Growth TR Net	75/100/105
OP-Amerikka Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Russell 2000 TR Index	75/100/105
OP-Dollari -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-EMD Hard Currency Corporate IG -sijoitusrahasto	Suhteellinen	JPMorgan CEMBI Broad Diversified - IG	100
OP-EMD Hard Currency Sovereign -sijoitusrahasto	Suhteellinen	JP Morgan EMBI Global	100
OP-EMD Local Currency -erikoissijoitusrahasto	Suhteellinen	JPM GBI-EM Global	100
OP-Euro -sijoitusrahasto	Absoluuttinen	3kk Euribor	100
OP-Eurooppa Indeks -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI Daily Net TR Europe	75/100/105
OP-Eurooppa Nousevat Tähdet -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI Europe SMID Cap	75/100/105
OP-Eurooppa Osinkoyhtiöt -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	75/100/105
OP-Eurooppa Plus -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI Europe Total Return Net	70/100/130
OP-High Yield -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Barclays Pan European High Yield Index ex Financials (3% constrained, Euro hedged)	100
OP-High Yield Amerikka -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Barclays US High Yield- U.S. Corporate High Yield Index (EUR-Hedged)	100
OP-Ilmasto -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	75/100/105
OP-Intia -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI India 10/40 Total Return Net	75/100/105
OP-Japani -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Topix TR	75/100/105
OP-Japanin Tähdet -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Topix TR	75/100/105
OP-Kehittyvä Aasia -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI Emerging Markets Asia (ex Korea, ex Taiwan, limiting India and China 25% in total) Net in EUR	0/100/110
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI Emerging Markets Total	75/100/105
OP-Kehittyvät Reunamarkkinat -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI Frontier Markets Net Return	75/100/105
OP-Kestävä Maailma -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Kiina -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI China 10/40	75/100/105
OP-Kiinteistö -sijoitusrahasto	Suhteellinen	GPR General QuotedEurope TOP 75 (8% constituent-capped) Index	75/100/105
OP-Korkosalkku -sijoitusrahasto	Absoluuttinen	-	100
OP-Korkotuotto -sijoitusrahasto	Absoluuttinen	3kk Euribor	100
OP-Latinalainen Amerikka -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI EM Latin America 10/40 Net TR index USD	75/100/105
OP-Maailma Indeks -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI World	75/100/105
OP-Maailma -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI World EUR	75/100/105
OP-Maltillinen -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Metsänomistaja -sijoitusrahasto	Absoluuttinen	-	100/100/150
OP-Obligaatio Prima -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Obligaatio Tuotto -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Barclays EuroAgg Treasury Total Return Index Value Unhedged EUR	100
OP-Palvelukiinteistöt -erikoissijoitusrahasto	Absoluuttinen	-	100/100/150

Rahaston nimi	Kokonaisriskin menetelmät	Viiteindeksin nimi	Tavoiteltu vivutusaste
OP-Pohjoismaat Indeks -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI Nordic Countries Total Return Index (Net dividends)	75/100/105
OP-Private Korkostrategia -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Private Osakestrategia -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	80/100/105
OP-Private Strategia 25 -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Private Strategia 50 -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Private Strategia 75 -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Private Tavoitetuotto -sijoitusrahasto	Absoluuttinen	-	100/100/160
OP-Private Tavoitetuotto Plus -sijoitusrahasto	Absoluuttinen	-	100/130/160
OP-Puhdas Vesi -sijoitusrahasto	Suhteellinen	S&P Gb Water USD NTR	75/100/105
OP-Raaka-aine -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Bloomberg Commodity Index Euro Hedged Total Return	50/100/120
OP-Reaalikorko -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Rohkea -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Suomi -sijoitusrahasto	Suhteellinen	OMX Helsinki CAP Yield	75/100/105
OP-Suomi Indeks -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Nasdaq OMX Helsinki Benchmark Cap	75/100/105
OP-Suomi Mikroyhtiöt -erikoissijoitusrahasto	Suhteellinen	OMX Helsinki Small Cap Total Return Index (EUR)	75/100/105
OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Carnegie Small CXS Return Finland (EUR)	75/100/105
OP-Taktinen Salkku -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Varovainen -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	100
OP-Vaurastuva Keskiluokka -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	75/100/105
OP-Venäjä -sijoitusrahasto	Suhteellinen	MSCI Russia 10-40 TR Net	75/100/105
OP-Vuokratuotto -sijoitusrahasto	Absoluuttinen	-	100/115/150
OP-Vähähiilinen Maailma -sijoitusrahasto	Suhteellinen	-	75/100/105
OP-Yrityslaina -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Barclays Euro Aggregate Corporate	100
OP-Yrityslaina Amerikka -sijoitusrahasto	Suhteellinen	Barclays U.S. Corporate Investment Grade Index	100
R2 Crystal -erikoissijoitusrahasto	Absoluuttinen	-	100